

Pomlad 2008
letnik 7

Bilten IPMMP Podjetništvo

15 let izkušenj za jasen pogled v prihodnost

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Razlagova 14, 2000 Maribor

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij

Bilten IPMMP Podjetništvo
15 let izkušenj za jasen pogled v prihodnost

Izdajatelj

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Razlagova 14
2000 Maribor

Glavna in odgovorna urednica

Karin Širec

Namestnica glavne in odgovorne urednice

Barbara Bradač

Sodelavci

Miroslav Rebernik, Jožica Knez-Riedl, Ksenja Pušnik,
Matej Rus, Jurij Verhovnik, Nina Žižek, Milan Kren,
Robert Farazin, Tinka Slaček, Sara Tomaž, Maja Skrbiš,
Antonjana Šuc, Simona Capl

Lektor

Igor Rižnar

Oblika in prelom

Silvo Plešnik

Tisk

Design Studio

Naklada

1000 izvodov

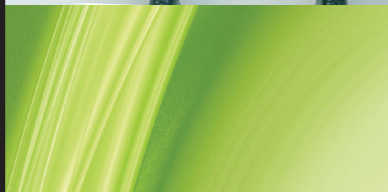
ISSN 1581-7733

ISBN 978-961-6354-75-2

15 let izkušenj

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij

Uvodnik ■ ■ ■ ■ ■

Karin Širec - 15 let izkušenj za jasen pogled v prihodnost

Naslovna tema ■ ■ ■ ■ ■

Miroslav Rebernik - 15 let podjetništva na EPF

Karin Širec - Diplomanti podjetništva so povedali...

IPMMP se predstavi ■ ■ ■ ■ ■

Študijski programi podjetništva

Ksenja Pušnik - Visokošolska in univerzitetna bolonjska študijska usmeritev Podjetništvo

Jožica Knez-Riedl - Bolonjska magistrska študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje

Raziskovalno delo

Barbara Bradač - Pedagoško delo dopolnjujemo z raziskovalnim delom

Jurij Verhovnik, Matej Rus - Od ideje do lastnega posla s Tovarno podjetnov

Znanstvene monografije

Ksenja Pušnik - Počasne spremembe podjetniške stvarnosti v Sloveniji: GEM Slovenija 2006

Miroslav Rebernik - Podobe slovenskega podjetništva v letu 2006: Slovenski podjetniški observatorij

Ksenja Pušnik - Starost kot redek vir: aktivno staranje v Sloveniji in novih članicah EU

Znanstvene konference

Jurij Verhovnik - Mednarodna konferenca o podjetništvu in inoviranju Maribor

Barbara Bradač - S konferenco STIQE povežemo sistemsko razmišljanje, inovacije, kakovost, podjetništvo in skrb za okolje

Študentski prispevki ■ ■ ■ ■ ■

Intervjuji

Nina Žižek - Miroslav Rebernik: Že zdavnaj sem se znebil vseh kompleksov staranja

Nina Žižek - Tadej Krošlin: Včasih je svoje ideje zapisoval v beležko, danes jih uresničuje

Nina Žižek - Jožica Knez-Riedl: Ženska s pridihom nostalgčnosti...

Študijska praksa

Milan Kren - Vaja dela mojstra tudi v mentorskem podjetju

Robert Farazin - Obvezna študijska praksa za študente podjetništva malo drugače

Tinka Slaček - Nabiranje izkušenj v Španiji

Dogodki in ekskurzije

Simona Capl - Strokovna ekskurzija v Rogaško Slatino

Sara Tomaž - 2. slovenski forum inovacij

Maja Skrbiš - Strokovna ekskurzija na drugo celino, v ZDA

Antonjana Šuc - Udarne metode učenja tudi pri nas na EPF

15 let izkušenj za jasen pogled v prihodnost

Kar ne morem verjeti, da mineva že 15 let, odkar sem takrat še študentka vstopila v kabinet prof. dr. Rebernika in vprašala: »A so kakšni posebni pogoji za vpis na študijsko smer MMP/Management malih podjetij?«. Tako sem postala prva vpisana študentka na takrat povsem novi študijski smeri, in kar je pomembneje, čisto drugačni od običajnih, ki je seveda obetala. V veliko zadovoljstvo mi je, da vam lahko skupaj s sodelavci in študenti pokažem, kaj počnemo in kam nas je v petnajstih letih pripeljala pot iskanja novega, drugačnega, inovativnega... In pokazati imamo veliko.

V letih, ki so za nami, se je večalo ne samo število projektov, študentov, mentorskih podjetij... pač pa tudi število sodelavcev, ki sodelujemo in soustvarjamo izobraževalni program in vrsto drugih aktivnosti, ki vam jih predstavljamo v tokratni izdaji. Prav izobraževanju – trem študijskim programom Podjetništva, na dodiplomski in podiplomski ravni, namenjamo osrednje mesto, saj se želimo predstaviti zlasti novim, prihajajočim generacijam, ki šele sprejemajo odločitve o svoji prihodnosti. Da bi bila odločitev lažja, smo ob predstavitvi vsebin naših študijskih usmeritev in dosežkov v obliki projektov, želeli predstaviti tudi mnenja tistih, ki so del svoje študijske poti z nami že prehodili – diplomantov petnajstih generacij. V kratki anketi smo jih povprašali, kaj menijo o svojih študentskih časih danes, ko ob obilici vsakdanjega dela, nanje pomislijo le še tu in tam. Verjamem, da tako kot sama, z nasmeškom na ustih, saj smo preživeli veliko lepega in zanimivega.

Da bi bila slika o študentskem dogajanju jasnejša, so spregovorili in svoje izkušnje za vas zapisali študentje in absolventi študijskih usmeritev Podjetništva. Pripravili so tudi rubriko neformalnih intervjujev z nekaterimi sodelavci, z namenom, da vam jih predstavijo na nekoliko drugačen - »bolj domač« način.

Naša vizija prihodnosti je jasno načrtana. V svoje vrste želimo privabiti ambiciozne, ustvarjalne, podjetne posameznike, ki si želijo drugačnosti in inovativnosti. Skupaj z vami in vašimi pobudami bomo ustvarjali študijske programe prihodnosti, v katerih seveda ne sme manjkati sodobnih pristopov. Tak svež veter pa lahko med nas prinesete zlasti vi – predstavniki generacije Y in hkrati pri nas najdete to, kar morda iščete. Če je to »TO«, se nam pridružite.

Karin Širec

Glavna in odgovorna urednica

lahko mi pišete na: karin.sirec@uni-mb.si

prof. dr. Miroslav Rebernik
redni profesor

15 let podjetništva na EPF

Prva generacija študentov, ki se je leta 1993 vpisala na podjetniško smer na EPF, je štela 15 študentov. Danes, 15 let kasneje, na dodiplomski visokošolski in univerzitetni smeri Podjetništvo ter podiplomski smeri Podjetništvo in inoviranje študira čez 240 študentov. Število mentorskih podjetij, v kateri so študenti preverjali teorijo, ki so jo spoznali v predavalnicah, pa je v vseh teh letih naraslo na več kot 400.

Očitno je ideja, da je potrebno za podjetništvo izobraževati drugače, padla na plodna tla. Podjetniška smer, ki se je na začetku imenovala *Management malih podjetij*, je bila namreč zasnovana na razumevanju, da uspešnost sodobnih razvitih držav temelji na uspešnosti številnih malih in srednje velikih podjetij ter da je treba izobraževanje prilagoditi spremembam in trendom v sodobnem svetu. Dve spoznanji sta nas vodili pri tem. Prvič, mala in srednje velika podjetja imajo številne karakteristike, ki jih označujejo kot poseben gospodarski subjekt, ki ga je treba upravljati na drugačen način kot velika podjetja. Posamezne poslovne funkcije v takem podjetju se ne morejo toliko specializirati kot je to primer v velikih podjetjih, zlasti za mala podjetja pa je tudi značilno, da je lastnik podjetja največkrat v njem tudi zaposlen. Drugič, diplomirane ekonomiste na področju podjetništva je treba izobraževati tako, da so njihovo znanje in veščine manj specializirane, bolj integrirane in celovite ter že med študijem usmerjene v spoznavanje dejanskega stanja v podjetju ter v reševanje praktičnih problemov.

Zavedajoč se vitalnega pomena podjetništva za obstoj in razvoj sodobnih držav ter za njihovo enakopravno konkurenčno sodelovanje, programa, ki bi zadostil svetovnim merilom izobraževanja na tem področju, seveda ni bilo mogoče ustvariti ločeno od izkušenj, ki so si jih na tem področju pridobile razvite države. Zato smo novo študijsko smer razvili kot skupni evropski projekt v okviru programa TEMPUS, kjer so sodelovali University College of Borås (Švedska), School of Economics and Commercial Law - Univerza v Goeteborgu (Švedska), De Vlerick School of Management - Univerza v Gentu (Belgija) ter Faculty of Economics and Banking - Univerza v Udinah (Italija), ter seveda Ekonomsko-poslovna fakulteta Univerze v Mariboru.

Primerjava s tujimi programi pokaže, da gre za moderen program, v katerem so zajeta zares naj sodobnejša spoznanja o tem, kako na univerzitetni ravni izobraževati za podjetništvo. Še vedno smo zelo ponosni, da je bil že pred desetimi leti zaradi svoje inovativnosti naš študijski program

15 let izkušenj

(tedaj imenovan še Management malih podjetij) nominiran za prestižno 1998 Academy of Management - McGraw Hill Irwin Pedagogy Award.

Ocene recenzentov so se glasile:

- "...this is among the best structures I have reviewed." (to je ena najboljših struktur, ki sem jih recenziral)
- "...a thoughtful approach to educating future entrepreneurs." (premišljen pristop k izobraževanju bodočih podjetnikov)
- "... compliment to professors and institution using this pedagogy to increase the quality of education students receive." (pohvala gre profesorjem in instituciji, ki uporablja

takšne pedagoške prijeme, da bi povečala kvaliteto izobrazbe, ki jo prejmejo študenti)

- "...compliments, again, to the individuals for their initiative to improve the quality of education for students..." (priznanje posameznikom za njihovo iniciativo, da bi izboljšali kakovost izobrazbe študentov)
- "...provide real education value in the undergraduate curriculum and practical value for the cooperating businesses." (zagotavlja resnično izobrazbeno vrednost na dodiplomskem izobraževanju in praktično vrednost za podjetja, ki sodelujejo)
- "...significant (innovation) primarily because of the context." (pomembna inovacija prvenstveno zaradi svoje vsebine)

Kaj je tako različnega na našem programu, da vselej zbudi pozornost, ko se o njem pogovarjam s kolegi v tujini? Nedvomno so to mentorska podjetja, v katerih študenti delajo dve leti, (praviloma) vsak petek ter številne aktivnosti, v katerih so med študijem vključeni študenti.

Vendarle pa ko govorimo o 15 letih podjetništva na EPF, ne smemo razmišljati samo o uspešni študijski smeri. Ponosni smo tudi na dolgo obdobje resnega raziskovalnega dela na področju podjetništva, ki se izvaja na Inštitutu za podjetništvo in management malih podjetij ter na širšo anagažiranost sodelavcev – najsi bo to Tovarna podjetij, konferenci STIQE in PODIM, svetovalno delo za podjetja ali ocenjevanje srednješolskih raziskovalnih nalog.

Vse to so obrazi našega podjetništva. Pa še nekaj povejmo: kot se podjetniška aktivnost človeka ni pojavila včeraj, se tudi podjetništvo na EPF ni rodilo pred 15 leti z našo smerjo. Ko so pred 50 leti ustanovili tedanji VEKŠ, je bilo tudi to tipično podjetniško dejanje nekaj zagnancev.

15 let podjetništva na 35 let podlage pa daje trdno osnovo za nadaljnjih 15 let.

dr. Karin Širec
docentka

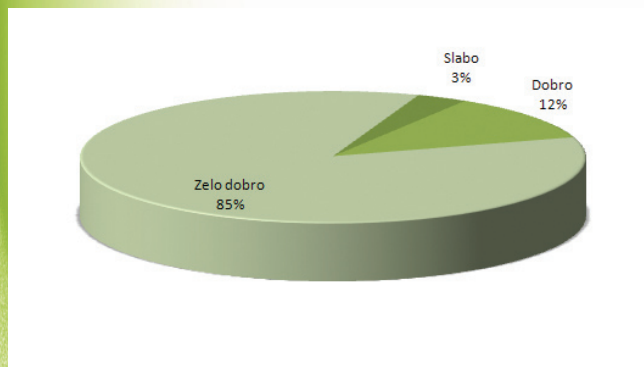
Diplomanti podjetništva so povedali...

Ob 15-ti obletnici izobraževanja za podjetništvo na EPF smo pripravili kratek pregled zadovoljstva in dosežkov naših nekdanjih študentov. Na naše povabilo k sodelovanju pri raziskavi so se odzvali v izjemno velikem številu. Še enkrat hvala vsem, ki ste sodelovali in nam zaupali.

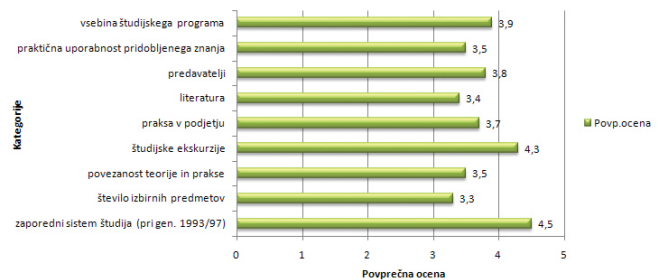
Namen publikacije, ki smo jo pripravili, je predvsem promocijski. Želeli smo se predstaviti tako člani kolektiva, kot študentje študijskih smeri Podjetništvo. Zato je prav, da podamo objektivno mnenje tistih, ki so z nami sodelovali v preteklosti. Povprašali smo torej diplomante zadnjih 15-ih generacij, kako se spominjajo študija in seveda, kako ga ocenjujejo danes, ko lahko z oddaljenosti pogledajo v preteklost in povedo tisto, kar se jim je najbolj vtisnilo v spomin.

Kako danes ocenjujejo študijsko smer

Kar 97 % diplomatov (Slika 1) danes ocenjuje smer kot dobro oziroma zelo dobro. Slika 2 prikazuje oceno študijske smeri MMP/ Podjetništvo po posameznih segmentih. Diplomanti so ocenili zadovoljstvo z vsebino študijskega programa (3,87), praktično uporabnost pridobljenega znanja (3,51), zadovoljstvo s predavatelji (3,83), literaturo (3,38), prakso v podjetjih (3,69), študijske ekskurzije (4,35), povezanost teorije in prakse (3,54), število razpoložljivih izbirnih predmetov (3,3) in zaporedni sistem študija (4,54). Primerjava rezultatov z ocenami izpred petih let kaže na vseh opazovanih segmentih dvig ocen.

Slika 1: Ocena študijske smeri MMP/ Podjetništvo

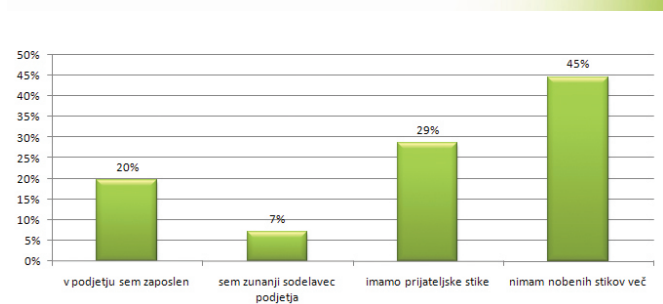

Slika 2: Ocena študijske smeri MMP/ Podjetništvo in njene glavne značilnosti

Na vprašanje, ali bi danes znova izbrali študijsko smer MMP/ Podjetništvo, je kar 90 % diplomantov odgovorilo pritrdilno. Ta rezultat znova navaja na dejstvo, da je smer dobra, in da so s pridobljenim znanjem diplomanti zadovoljni tudi danes, ko jih je večina že ustvarila uspešno poklicno kariero.

Kako ocenjujejo sodelovanje z mentorskimi podjetji

71 % vprašanih zatrjuje, da je delo v mentorskem podjetju zadovoljilo njihova pričakovanja. Kako uspešno je sodelovanje Fakultete s prakso, nedvomno nakazuje podatek, da kar 53 % diplomantov ohrani stike z mentorskim podjetjem tudi po končanem študiju. Rezultate odgovorov na vprašanje, v kakšni obliki so ohranili stike z mentorskim podjetjem pa prikazujemo na Sliki 3. Zanimivo je, da kar 20 % diplomantov najde zaposlitev v mentorskem podjetju, medtem ko jih po skupni oceni 73 % dobi zaposlitev takoj po opravljeni diplomi. Povprečen čas iskanja zaposlitev za celotno populacijo anketiranih diplomantov je en mesec in pol. Spodbudno!

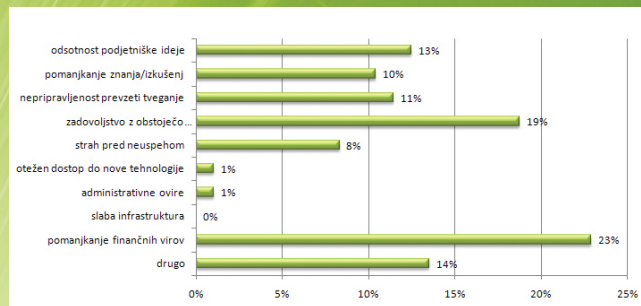
Slika 3: V kakšni obliki ste ohranili stike z mentorskim podjetjem?

... kar 20% diplomantov je podjetniško aktivnih!

Podjetniška aktivnost diplomantov smeri MMP/ Podjetništvo

Diplomante smeri MMP/ Podjetništvo smo vprašali tudi o tem, če so trenutno lastniki oziroma solastniki kakršnega koli podjetja. Ugotovili smo, da jih je kar 20 % v tem smislu podjetniško aktivnih. Če ta rezultat primerjamo z izsledki svetovne raziskave GEM (Global Entrepreneurship Monitor) za leto 2006, ki med drugim ugotavlja tudi splošni TEA (Total Entrepreneurship Activity) indeks – indeks celotne podjetniške aktivnosti odraslega prebivalstva za Slovenijo – ta znaša 4,6 %, ugotovimo, da je obravnavana populacija kar štiri krat bolj podjetniško aktivna od slovenskega povprečja.

Od vpisa prve generacije mineva petnajst let, kar pomeni, da so mnogi naši diplomanti danes na vrhuncu svoje poslovne kariere. To kažejo tudi rezultati odgovorov na vprašanje o namenu ustanovitve lastnega podjetja v prihodnosti. 40 % jih je trdno prepričanih, da bodo v prihodnjih nekaj letih ustanovili lastno podjetje, medtem ko kar 53 % vprašanih dopušča možnost tovrstni alternativni. Podjetniško okolje v Sloveniji ocenjujejo kot dobro (70 % vprašanih), kar je najbrž tudi razlog za ambiciozne načrte. Na vprašanje, kaj je trenutni razlog, ki jih omejuje pri odločitvi za ustanovitev lastnega podjetja (slika 4), najpogosteje navajajo zadovoljstvo z obstoječo zaposlitvijo in pomanjkanje finančnih virov.

Slika 4: Kaj vas omejuje pri odločitvi za ustanovitev lastnega podjetja?

Ne le praksa tudi teorija

Na študijski smeri Podjetništvo izobražujemo in vzgajamo dinamične, prodorne in ustvarjalne ljudi, ki so ne samo sposobni voditi podjetja, temveč jih tudi ustanavljati in s tem ustvarjati nova delovna mesta. Program je tako namenjen predvsem tistim študentom, ki imajo ambicijo po končanem študiju ustanoviti lastno podjetje, prevzeti družinsko podjetje ali se uveljaviti kot samostojen manager malega ali srednje velikega podjetja. Tiste med diplomanti, ki se želijo uveljaviti v akademskem okolju, pa način študija in številne seminarske naloge in projekti, ki so jih dolžni opraviti med študijem usposobijo tudi za raziskovalno delo in nadaljevanje študija. Zgovoren je namreč podatek, da kar 42 % diplomatov te študijske smeri nadaljuje študij tudi na podiplomski ravni, od tega kar 88 % na magistrskih programih.

Visokošolska in univerzitetna bolonjska študijska usmeritev Podjetništvo

Potenciale študentov za podjetnost in ustvarjalnost razvijamo člani Katedre za podjetništvo in ekonomiko podjetja v okviru visokošolske in univerzitetne bolonjske študijske usmeritve Podjetništvo.

Univerzitetna in visokošolska študijska usmeritev imata pred ostalimi usmeritvami na EPF in študijem podjetništva na ostalih poslovnih šolah številne prednosti.

Zakaj študirati podjetništvo na EPF?

Ker skupaj s študenti razvijamo znanja in tiste potencialne, ki so dragoceni za podjetja in druge organizacije - potencialne za podjetnost in ustvarjalnost v razmišljanju, pri reševanju kompleksnih nalog, vodenju in sprejemanju (poslovnih) odločitev. S tem dajemo študentom najboljšo popotnico v svet.

Na dodiplomski ravni je usmeritev namenjena podjetnim, ustvarjalnim in inovativnim posameznikom, ki želijo uspeti na svoji poklicni poti ter z znanjem, izkušnjami, podjetnostjo in ustvarjalnostjo pomembno prispevati k uspešnosti organizacij, v katerih se bodo zaposlili. Usmeritev ni namenjena le študentom, ki imajo vizijo ustanoviti lastno podjetje, pač pa tudi tistim, ki se nameravajo zaposliti v organizacijah vseh vrst: gospodarskih družbah, neprofitnih organizacijah in javnih družbah.

ln zakaj se usmeritev Podjetništvo na EPF razlikuje od ostalih usmeritev na EPF in ostalih poslovnih šol?

1. Ker osvojijo študenti široka znanja s področja poslovnih ved in tudi ekonomije...

Študijski program in način dela med študijem podjetništva sta zasnovana tako, da so študenti po končanem študiju sposobni za inoviranje, razvoj in vodenje malih in srednje velikih podjetij, ustanoviti lastno podjetje, prevzemati zahtevne upravljalne naloge v srednje velikih podjetjih, pričeti nov podjem znotraj obstoječega podjetja, kakor tudi za opravljanje svetovalnih, raziskovalnih in drugih znanstvenih poklicev. Diplomati podjetništva razumejo pomen in delovanje podjetij in drugih organizacij v sodobnem poslovnem okolju in so prvenstveno usposobljeni za vodenje lastnega podjetja in investicijsko-inovacijskih procesov znotraj organizacij ter za sprejemanje odločitev v podjetjih in drugih organizacijah, ki so usmerjeni v razvoj oziroma inoviranje. Razumejo družbeno odgovornost podjetja in njegovo bo-

niteto, saj pridobijo znanja, potrebna za ureditev položaja podjetja v skupnosti na lokalni, regionalni in globalni ravni.

Primerjalna prednost diplomatom podjetništva pred diplomanti ostalih usmeritev na EPF in na drugih poslovnih šolah je tudi v tem, da razumejo podjetništvo kot globalni proces ter podjetnost, ustvarjalnost in inoviranje kot način za doseganje uspešnosti mednarodno konkurenčnega podjetja. Diplomanti dobro poznajo ekonomsko in poslovno prakso ter so jo sposobni kritično soočiti s podjetniško prakso. Zato so usposobljeni za ustvarjalno strokovno delo na vseh področjih, kjer so pomembni znanje, podjetnost, ustvarjalnost in inovativnost.

2. Ker študenti povezujejo teorijo s prakso in pridobivajo izkušnje v praksi že med študijem...

Zavedamo se, da poslovno izobraževanje ne more biti učinkovito, če študenti nimajo stika s poslovno prakso in tako ne morejo neposredno povezati teorije s prakso. Mi smo uspeli ta razkorak premostiti, kar je naša edinstvena primerjalna prednost pri poslovnem izobraževanju.

... s sodelovanjem uveljavljenih strokovnjakov iz prakse v pedagoškem procesu

Študenti usmeritve Podjetništva se na predavanjih ne srečujejo le s profesorji in sodelavci katedre, saj v pedagoškem procesu sodelujejo številni vrhunski podjetniki, inovatorji ter direktorji uspešnih domačih in mednarodnih podjetij, ki jim predstavljajo svoje metode dela, primere dobre prakse in izkušnje. Študenti imajo tako možnost na predavanjih poslušati uveljavljene strokovnjake in iz prve roke spoznati primere dobre prakse, ki razlikujejo uspešne od neuspešnih, ter z njimi izmenjati izkušnje.

... s sodelovanjem s partnerskimi podjetji naše mreže

Usmeritev Podjetništvo je prepoznavna tudi po tem, da nudimo študentom možnost sodelovanja z gospodarskimi družbami, neprofitnimi organizacijami in javnimi zavodi, ki so vključena v mrežo naših partnerskih podjetij. Partnerska podjetja so mentorska podjetja, v katerih opravljajo študenti del svoje študijske obveznosti. Mentorji v podjetju določijo skupaj z nosilci posameznih predmetov ključne raziskovalno-razvojne izzive podjetja, s katerimi se študent ob podpori mentorja in nosilca predmeta spopade. S tem imajo možnost, da pridobljeno znanje neposredno preizkusijo v praksi in odkrijejo oziroma razvijajo svoje potenciale za podjetnost in ustvarjalnost.

3. Ker dajemo študentom možnost vzpostavljanja socialnih in poslovnih mrež povezav...

Uspeh posameznika, in tudi organizacij, je v sodobnem svetu nedvomno odvisen od tega, kako razvejane in bogate so njegove socialne in poslovne mreže povezav. Usmeritev nudi študentom možnost, da že med študijem vzpostavljajo in gradijo svoje mreže povezav, ki jim bodo pomagala do zastavljenih ciljev v poklicnem in zasebnem življenju.

... s prirejanjem strokovnih ekskurzij doma in v tujini

Usmeritev Podjetništvo je prepoznavna po že tradicionalni dvotedenski strokovni ekskurziji v tujino, najpogosteje v ZDA. V okviru strokovne ekskurzije študenti obišejo podjetja in univerze v izbrani državi ter na ta način vzpostavijo stike s tujimi študenti, univerzami in podjetji. Inštitucije so praviloma izbrane na osnovi že vzpostavljenega sodelovanja s člani katedre, kar omogoča pripravo kakovostnega programa ekskurzije, njena primerjalna prednost pa je v tem, da projekt zasnujejo in ga izpeljejo študenti skupaj z učitelji. Tradicionalne so tudi eno- ali večdnevne strokovne ekskurzije, v okviru katerih študenti obišejo podjetja v Sloveniji in v razgovorih z vodilnimi spoznajo njihovo poslovanje.

... z organiziranjem športnih in družabnih dogodkov študentov

Študenti so aktivno vključeni tudi v organiziranje različnih športnih in družabnih dogodkov, ki prispevajo k podjetnemu in ustvarjalnemu vzdušju med učitelji in študenti ter diplomanti podjetništva.

4. Ker je študij podjetništva najboljša popotnica v svet...

Delo in rezultati dosedanjih generacij diplomantov usmeritve Podjetništvo so nesporno dokazali, da smo na pravi poti. Potrebo po zaposlenih, ki so podjetni in ustvarjalni, imajo znanja o podjetništvu ter so sposobni ta znanja ustvarjalno uporabiti pri svojem delu, so doslej prepoznala številna podjetja in ostale inštitucije v Sloveniji in tudi v tujini.

Diplomanti usmeritve Podjetništvo so se uveljavili na različnih področjih:

- pri ustanavljanju lastnih in vodenju družinskih podjetij,
- pri sodelovanju in vodenju projektov različnih inštitucij znotraj sistema za pospeševanje podjetništva in inoviranja, kot so lokalne in regionalne razvojne agencije, pospeševalni centri, tehnološki centri, inkubatorji ipd.,
- v velikih podjetjih za vodenje notranjih podjetij ali spin-off podjetij ter drugih razvojnih projektov,
- v finančnih institucijah za vodenje projektov na področjih, ki so povezana predvsem s storitvami za mala in srednje velika podjetja,
- v inštitucijah državne uprave na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, katerih naloge so neposredno ali posredno povezane s pospeševanjem podjetništva in inovacijskih procesov,
- v inovacijskih in tehnoloških agencijah,
- v inštitucijah, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in pospeševanjem podjetništva in inoviranja.

5. Ker podjetnost in inovativnost ne le učimo, ampak počnemo...

Člani Katedre za podjetništvo in ekonomiko podjetja ter Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij o podjetnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti ne le učimo, ampak počnemo. V prvi vrsti se inovativnost oziroma podjetnost in ustvarjalnost kažeta v stalnem dopolnjevanju in bogatenju vsebin predmetov ter uvajanju novih in sodobnih načinov dela v pedagoški proces. Združujemo učitelje in raziskovalce z raznolikim znanjem in bogatimi izkušnjami na različnih področjih ekonomske in poslovne stvarnosti. Ponosni smo, da lahko prispevamo k izobraževanju podjetnih in ustvarjalnih posameznikov, ki so sposobni svoja znanja in potenciale ustvarjalno prenesti v poslovno prakso.

Bolonjska magistrska študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje

Predstojnica bolonjske magistrske študijske usmeritve Podjetništvo in inoviranje prof. dr. Jožica Knez-Riedl predstavlja delo in motive za izbor te usmeritve...

Univerza je institucija, ki mora iti v korak s časom, še več, anticipirati mora potrebe po znanjih, ključnih v postmoderni družbi. Zanje so tipični kompleksnost, tveganje, pluralizem (vrednot, znanj, pristopov) in vzpon ti. tretjega sektorja (civilne družbe). Zaradi tega se je treba pripravljati na razmere, ki uveljavljajo spremenjene vzorce delovanja. Debate o tem, kakšna je prihodnost dela, so vse intenzivnejše. Napovedi, tudi črnoglede, o drastičnih spremembah na področju dela so vse manj utopične.

Eden izmed pokazateljev razvoja univerze kot institucije je omogočanje študija na ustreznih programih in študijskih smereh. Univerza pri tem prehaja skozi značilne faze. Iz nekdanje elitne institucije, dostopne izbrancem, se je preoblikovala v množično institucijo, ki išče svoj prostor v kompleksnem prostoru številnih povpraševalcev po znanju in ponudnikov znanja. Ta njena prizadevanja se kažejo v profiliranju bodisi v univerzo kot institucijo vseživljenjskega učenja pa tudi v podjetniško, trajnostno in družbeno odgovorno institucijo.

Namen, da postanemo dinamična, inovativna in podjetna družba, fakultete obvezuje, da ponudijo zainteresiranim vsebine, ki jih študentje lahko spoznavajo in se vanje poglobljajo tudi po diplomi. Čeprav je meja med formalnim in neformalnim izobraževanjem pogosto zabrisana, je načrtno, sistematično osvajanje novih znanj na podiplomskem izobraževanju tudi na področju podjetništva in inoviranja neizbežno.

Današnja predstava o podjetniku je izrinila dosedanj stereotip iznajdljivega, pogumnega srečneža s pomanjkljivim znanjem, ki ga kompenzira z idejami in energijo. Sodobnega podjetnika odlikujejo lastnosti, ki mu dajejo pečat izobražene osebe s strokovnimi in socialnimi kompetencami. Tudi na ta način se manjša asimetrija v znanju podjetnikov in managerjev. Če pogledamo v okolja, kjer podjetništvo ni bilo prekinjeno tako kot v našem prostoru, vidimo prepričljive primere. Celotna nasledniki podjetniških dinastij in uveljavljenih družinskih podjetij se ne zanašajo več na dokupovanje znanj angažiranih managerjev, temveč se tudi sami načrtno izobražujejo. Obvladovanje kompleksnosti in strateških presenečenj je vse manj možno na lažoden način in brez natančne razdelitve dela.

Potrebe po podjetnih, a hkrati strokovno kompetentnih mladih izobražencih so že sedaj pereče. Sodobnega podjetnika pa odlikujejo lastnosti, ki mu dajejo pečat izobražene osebe s strokovnimi in socialnimi kompetencami.

V prid podiplomskega izobraževanja na področju podjetništva in inoviranja prepričljivo govori nezadržan tok novih spoznanj, pristopov in modelov, s katerimi je možno reševati probleme, tudi tiste, ki jih šele pričakujemo, predvsem pa obvladovati tveganja in prestrezati ter udeležati priložnosti.

Zaradi vseh navedenih dejstev je na EPF v okviru magistrskega študijskega programa »Ekonomija in poslovne vede« namenoma organizirana študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje. S tem se je EPF postavila ob bok številnih tujih fakultet, kjer poteka podiplomski študij s prav tako oziroma podobno vsebino. Z mednarodno naravnostjo (glede vsebin, gostujočih predavateljev, možnostjo semestrskega študija na tuji univerzi) pa je postala EPF eden izmed ponudnikov tega znanja ne le doma pač pa tudi v tujini. To je povsem naravna pot, kajti EPF je bila v slovenskem univerzitetnem prostoru med pionirji podjetniškega izobraževanja, med prvimi pa je dala potreben poudarek tudi inoviranju.

Nekaj značilnosti študijske usmeritve Podjetništvo in inoviranje

Podiplomski študij na usmeritvi Podjetništvo in inoviranje traja štiri semestre. V prvem letniku se študentje takoj na začetku, v zimskem semestru, seznanijo z metodami raziskovanja, ki jih uporabljajo ves čas študija, ponesejo pa tudi v svoje redno delo. Sledijo temeljni predmeti, kot so Teorija firme, makroekonomski predmet (Makroekonomija ali Moderna makroekonomska analiza), Management in še posebej Inovacijski management.

V letnem semestru prvega letnika sledi poglobljanje v vsebine: tehnološke in okoljske inovacije, razvoj dinamičnega podjetja, teorije podjetništva, pravo intelektualne lastnine. Hkrati pa imajo študentje možnost po lastnih afinitetah izbrati enega izmed izbirnih predmetov.

Možnost izbire in dopolnjevanja znanj po osebnih preferencah in ocenah se še stopnjuje v tretjem semestru, saj so razen predmeta Mednarodno podjetništvo in raziskovalnega seminarja vsi drugi predmeti izbirni. Študentje jih izberejo iz ponujenega nabora izbirnih predmetov. Taki predmeti so na študijski usmeritvi Podjetništvo in inoviranje v tem semestru kar štiri. Na ta način ima študent veliko možnosti sooblikovanja svojega portfolia znanj; z lastnim izborom izbirnih predmetov dodaja svojemu znanju individualni pečat, kar povečuje njegove možnosti.

Raziskovalni seminar se osredotoča na pripravo pisanja magistrskega dela. Ves četrti (letni) semester pa je namenjen izdelavi magistrskega dela. Tolikšen poudarek na magistrskem delu odraža njegov pomen. Magistrsko delo ni le dognan prispevek k novim znanjem, temveč hkrati referenca njegovega avtorja. Vse več študentov se zaveda, da jim magistrsko delo s proučevanjem zanimivega problema, ki se mu posvečajo z aktualnih vidikov, in z nakazovanjem rešitve problema utrjuje strokovni ugled, prinaša strokovne in hkrati podjetniške priložnosti. Z digitalizacijo

- tudi na področju objave magistrskih del - je ta možnost še toliko večja.

Zakaj študirati na usmeritvi Podjetništvo in inoviranje na podiplomskem programu?

Novi izzivi, ki jih prinaša potreba po podjetništvu in inoviranju v okoljih, kjer do pred kratkim tega nismo bili vajeni (npr. notranje podjetništvo, podjetnost in inovativnost izven gospodarske sfere, kot npr. socialno podjetništvo, podjetništvo na področju izobraževanja, kulture), govore v prid takemu izobraževanju. Podjetništvo in inoviranje se uveljavljata tudi na specializiranih področjih, npr. na okoljskem področju in v sferi visokih tehnologij. Navkljub nekaterim pomislekom po posebnem obravnavanju se uveljavlja tudi ti. žensko podjetništvo. Obenem pa sledi podjetniško izobraževanje izzivom, kot je trajnostni razvoj, s ti. trajnostnim podjetništvom in z družbeno odgovornim podjetništvom. S tem postajajo podjetniki avantgarda, znanilci sprememb in s svojim zgledom utrjujejo nove vzorce delovanja.

Študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje je mednarodno primerljiva, saj uvaja napredne metode dela, izbrano svetovno in domačo literaturo ter se z načinom dela približuje stvarnim situacijam v praksi.

Poudarek raziskovalnemu delu pripravlja študente tudi na prezentacijo svojih dognanj strokovni in akademski javnosti, na strokovnih in znanstvenih konferencah ter z objavami v strokovnih in znanstvenih revijah. To je hkrati način izmenjave znanj, ostrenja kritične obravnave in angažiranja, pa tudi način vstopanja v različna omrežja in s tem večanja zaposlitvenih možnosti.

Študentje podiplomske študijske usmeritve Podjetništvo in inoviranje so seznanjeni pri predmetih s kvalitetno, skrbno izbrano svetovno in domačo literaturo s tega področja. Glede te ni nikakršnega zaostanka za okolji, kjer imata podjetništvo in inoviranje večjo tradicijo in veljavo. Z naprednimi metodami dela, tudi skupinskega, se študij približuje stvarnim situacijam, s katerimi se študentje že srečujejo, predvsem pa bodo nanje naleteli pri svojem delovanju v raznolikih inštitucijah različnih dejavnosti (gospodarskih in negospodarskih).

Sklenemo lahko, da nudi študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje študentom, ki prihajajo na podiplomski študij tudi z diplomami drugih fakultet, ne le z ekonomskih, veliko priložnosti in izzivov. Ob zaposlitvenih možnostih doma in v tujini tudi čvrsto osnovo za nadaljevanje raziskovalnega dela.

DODIPLOMSKI
ŠTUDIJ

1. stopnja
3 leta, 180 ECTS

VS
PODJETNIŠTVO

UNI
PODJETNIŠTVO

PODIPLOMSKI
ŠTUDIJ

2. stopnja
2 leti, 120 ECTS

MAG
PODJETNIŠTVO IN INOVIRANJE

3. stopnja
3 leta, 180 ECTS

DOKTORSKI ŠTUDIJ
PODJETNIŠTVO

Barbara Bradač
asistentka

Pedagoško delo dopolnjujemo z raziskovalnim delom

Vzporedno s pedagoškim delom smo na Inštitutu za podjetništvo in management malih podjetij zelo aktivni tudi pri raziskovalnem delu na področju podjetništva in inoviranja. Izvajamo več mednarodnih in domačih projektov, katerih število se na letni ravni povečuje. Raziskovalno delo uspešno kombiniramo s pedagoškim delom in ga s tem bogatimo.

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij je enota v okviru Ekonomsko-poslovne fakultete UM. Kot že ime pove, smo specializirani za raziskovanje, poučevanje in svetovanje na področju podjetništva in managementa malih podjetij. Inštitut sestavljamo vsi člani, ki smo vključeni v Katedro za podjetništvo in ekonomiko podjetja, in nekateri zunanji sodelavci. Člani Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij raziskujemo na področjih podjetništva, ekonomike, inovacij, ženskega podjetništva, novih podjetij, bonitete organizacij, teorije sistemov, družbene odgovornosti, rasti podjetij, sodelovanja med podjetji, korporacijskega podjetništva.

Raziskovalno smo vpeti tako v slovenski kot v mednarodni prostor, saj izvajamo in sodelujemo pri slovenskih in mednarodnih raziskavah. Na ravni domačih projektov izvajamo večletne projekte, med katere spadata raziskovalni program Podjetništvo za inovativno družbo in ciljni raziskovalni program Vključenost v globalni podjetniški monitor in slovenski podjetniški observatorij. V preteklih letih smo izvajali tudi ciljni raziskovalni projekt Regionalni podjetniški monitor. Med krajšimi domačimi projekti so projekti za Gospodarsko zbornico Slovenije in za gospodarstvo, ki jih izvajamo občasno.

Vsako leto povečujemo število izvedenih projektov, še posebej se uveljavljamo v mednarodnem evropskem prostoru, kjer imamo izgrajeno veliko mrežo partnerjev.

Na mednarodni ravni sodelujemo v raziskovalni mreži ENSR - European Network for SME Research, ki jo tvorijo neodvisni raziskovalni inštituti s področja podjetništva v članicah EU. Naš inštitut je predstavnik Slovenije. Mreža se je oblikovala leta 1990 zaradi izjemnega pomena malih in srednje velikih podjetij in nujnosti bolj temeljitega vpogleda v njihovo vlogo, značilnosti in delovanje. V okviru mreže smo samo v zadnjih štirih letih sodelovali v naslednjih projektih, izvedenih za Evropsko komisijo:

- Promoting craft and SMEs in the area of European standardisation (2004-2007),
- A study on practices and policies in the social enterprise sector in Europe (2006-2007),

- Employment Initiatives for an Ageing Workforce in the New Member States Plus Romania and Bulgaria (2005),
- Benchmarking regional and national support services for SMEs in the field of intellectual and industrial property rights (2006-2007),
- A comparative study of best practices in the area of social protection for new entrepreneurs and their spouses and an analysis of the degree to which the level of social protection acts as an incentive to business creation (2006-2007),
- Innovative Actions to provide good company practice on worker mobility for SMEs and PES (2006),
- Largest EU Companies (2007),
- Skill Shortages in Regional SMEs (2007),
- Cluster policy mapping (2007),
- Overview of Family Business Relevant Issues (2007-2008),
- The Interaction Between Local Employment Development and Corporate Social Responsibility (2008),
- Providing Reasonable Accommodation for Persons with Disabilities in the EU – Best Practices and Financing Schemes (2008).

Vključeni smo tudi v mednarodni projekt DIANA o ženskem podjetništvu, ki se je pričel izvajati leta 1999 z namenom dviganja zavesti o ženskem podjetništvu. Mednarodno sodelovanje pa vključuje tudi druge projekte v okviru različnih mednarodnih pobud:

- INTERREG III A, Sosedski program Slovenija / Madžarska / Hrvaška, Podjetniški potencial raziskovalno-razvojnih aktivnosti na univerzitetnih središčih in njihov prenos v mala in srednja podjetja (MSP) v čezmejni regiji (2004-2006),
- Leonardo da Vinci projekt: Creative trainer (2007-2013),
- Tempus projekt: ICES – International centre for entrepreneurial studies (2007-2009).

Ob naštetih projektih, v katere je vključenih več članov katedre hkrati, se člani tudi individualno vključujemo v mednarodna sodelovanja in projekte.

mag. Jurij Verhovnik
vodja inkubatorja Tovarna podjetjmov

mag. Matej Rus
višješolski predavatelj

Od ideje do lastnega posla s Tovarno podjetjmov

Tovarna podjetjmov je univerzitetni podjetniški inkubator Univerze v Mariboru, ki podjetnikom začetnikom pomaga pri vprašanjih kot so: ali ima moja ideja potencial, na kaj paziti, kako zagotoviti finančne vire oz. kje iskati informacije...

Podjetništvo oziroma biti podjetnik je v preteklih dveh desetletjih močno pridobilo na veljavi, ne samo zaradi »mode«, ampak predvsem zaradi spoznanja, da se lahko z lastno idejo in iz tega izpeljanim poslom ustvarja zaslužek, ki omogoča več kot le preživetje. Seveda pa je do tega trenutka potrebno vložiti veliko energije, volje in potrpljenja. Predvsem pa je potrebno že na začetku izkoristiti vse možnosti, ki obstajajo, da bi tveganja, ki je stalnica v podjetništvu, znižali na najnižjo možno stopnjo. Inštitucije inovativnega okolja, kot so inkubatorji in tehnološki parki, predstavljajo okolje, ki podjetniku začetniku pomaga pri vprašanjih kot so: ali ima moja ideja potencial, na kaj paziti, kako zagotoviti finančne vire oz. kje iskati informacije...

Podjetniški inkubator Univerze v Mariboru predstavlja pomemben element v sistemu za podporo podjetništva v severovzhodni Sloveniji in je osredotočen predvsem na podpiranje idej, ki izhajajo iz univerzitetnega okolja – na študente, absolvente, raziskovalce, znanstvene sodelavce in profesorje. Ustanoviteljem z inovativnimi in obetavnimi poslovnimi idejami, ki bi želeli prenesti izkušnje in rezultate svojih raziskovalnih del oziroma uporabiti delovne izkušnje

Podjetniški inkubator Univerze v Mariboru predstavlja pomemben element v sistemu za podporo podjetništva v severovzhodni Sloveniji in je osredotočen predvsem na podpiranje idej, ki izhajajo iz univerzitetnega okolja.

v lastnem podjetju, nudi Tovarna podjetjmov širok spekter podpornih storitev.

Podjetnikom začetnikom nudimo več skupin storitev:

- Svetovanje in mentorstvo (splošno svetovanje, marketing, finance, management, internacionalizacija, računovodstvo, inovacije in tehnologija, pravno svetovanje),
- Izobraževanje (šola podjetništva, specializirane delavnice o različnih poslovnih temah),
- Orodja (spletna aplikacija za pripravo poslovnega načrta, priročniki za presojo ideje, pripravo poslovnega načrta in pričetek posla, orodje za pripravo življenjepisa),
- Druge storitve (podjetniški portal, vzpostavljanje kontaktov med investitorji in mladimi podjetniki, dostop do informacijskih baz GVIN, Bonitete, IBON, IPIS, strokovna knjižnica, dostop do strokovne literature).

Tovarna podjetjmov ima poslovne prostore na Svetozarevski ulici 6 v Mariboru in vključujejo:

- podjetniško garažo – delovna mesta opremljena z računalniki ter dostopi do različnih informacijskih baz,
- pisarne za inkubiranje, opremljene s pohištvo in dostopom do interneta in telefonom,
- multimedijško učilnico,
- sejno sobo in
- skupne prostore.

Tovarna podjetjov nudi storitve v treh fazah procesa snovanja podjetja od ideje dalje: pri razvoju ideje, predinkubaciji in pri inkubaciji podjetja.

Multimedijsko opremljena učilnica

Pisarna inkubiranega podjetja Versor d.o.o.

Podjetniška garaža

Potek dela oziroma koriščenja storitev Tovarne podjetjov je razdeljen na tri faze oziroma korake, ki si med seboj logično sledijo. Da uporabnik lahko koristi izbrane storitve pa mora pred tem izpolniti določene pogoje.

Storitve v fazi razvoja ideje (artikulacija ideje) obsegajo dostop do baz podatkov in informacijske tehnologije v podjetniški garaži (s katerimi razpolaga IRP), ki so potrebne za izvedbo raziskave trga; pomoč pri oblikovanju celovite predstavitve podjetniške ideje v okviru t.i. »vstopnice«, ki je obrazec za opis podjetniške ideje in podjetniške skupine; oceno podjetniške ideje kot poslovne priložnosti; ter uporabo e-orodja za poslovno načrtovanje ter uporabo strokovne literature.

Storitve v fazi pred-inkubacije obsegajo administrativno podporo, mentorstvo pri pripravi poslovnega načrta, splošno in specialistično svetovanje ter strokovna usposabljanja, uporabo orodja za izdelavo poslovnega načrta, pomoč pri vzpostavitvi povezav s potencialnimi investitorji, zagotavljanje opremljenega delovnega mesta v »podjetniški garaži« ter uporabo poslovnih stikov z mrežo partnerjev in podpornih institucij.

Storitve v fazi inkubacije podjetja (realizacija podjetja) pa obsegajo administrativno podporo, splošno in specialistično svetovanje, pomoč pri registraciji podjetja, strokovna usposabljanja, zagotavljanje osnovne pisarniške infrastrukture najboljšim projektom ter pomoč pri širitvi socialne mreže povezav.

Tovarna podjetjov je tudi nosilec dveh pomembnih, vseslovenskih dogodkov:

- mednarodne konference o podjetništvu in inoviranju PODIM (www.podim.org) in
- vseslovenskega natečaja za najbolj perspektivno inovativno mlado podjetje »Start-up Slovenija« (www.startup.si/)

mag. Matej Rus
direktor IRP

mag. Ksenja Pušnik
višješolska predavateljica

Počasne spremembe podjetniške stvarnosti v Sloveniji: GEM Slovenija 2006

Znanstvena monografija GEM prinaša rezultate proučevanja podjetništva v Sloveniji, ki jo od leta 2002 izvaja Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij pri EPF UM v okviru svetovne raziskave Global Entrepreneurship Monitor (GEM). Gre za raziskavo, ki jo koordinira koordinacijski tim na London Business School (Velika Britanija) in Babson College (ZDA) ter v okviru katere preko 55 držav od leta 1999 proučuje zgodnje faze podjetniške aktivnosti, ustaljena podjetja in dejavnike, ki vplivajo na rojevanje novih podjetij.

Leta 1999 je bil na pobudo uveljavljenih raziskovalcev na področju podjetništva ustanovljen neprofitni akademski raziskovalni konzorcij Global Entrepreneurship Monitor (GEM), katerega cilj je bil oblikovati kakovostno mednarodno raziskovalno bazo o podjetniški aktivnosti na svetu. Sprva je v raziskavi sodelovalo deset držav, danes pa je GEM največji svetovni longitudinalni raziskovalni projekt, ki preučuje odnose med podjetniško aktivnostjo in nacionalno ekonomsko rastjo v več kot 55 državah. Raziskavo koordinira koordinacijski tim na London Business School (Velika Britanija) in Babson College (ZDA).

Leta 2002 se je konzorciju kot nosilec raziskave za Slovenijo vključil tudi Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na EPF. Raziskovalni tim sestavljajo prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja), prof. dr. Polona Tominc ter mag. Ksenja Pušnik. Raziskovalni tim skupaj z raziskovalci iz drugih nacionalnih timov aktivno ustvarja nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave. Gre za obširno raziskavo, ki je tudi finančno zahtevna in v svetovnem merilu sponzorira nacionalne raziskovalne time prek 100 sponzorjev. V Sloveniji GEM vsa leta podpirajo Ministrstvo za gospodarstvo in Agencija za raziskovalno dejavnost, v zadnjih letih pa tudi podjetje Smart Com ter z objavljanjem posebne priloge tudi časopis Finance.

Temeljni cilj GEM je ustvariti zanesljive mednarodne podatke o podjetniški aktivnosti ter s temi podatki seznaniti čim širšo javnost. Zato se GEM osredotoča na naslednje temeljne cilje:

- meriti razlike v ravni podjetniške aktivnosti med sodelujočimi državami,
- odkrivati dejavnike, ki določajo nacionalne ravni podjetniške aktivnosti ter
- identificirati ukrepe ekonomske politike, ki lahko povečajo nacionalno raven podjetniške aktivnosti.

MIROSLAV REBERNIK
POLONA TOMINC
KSENJA PUŠNIK

Počasne
spremembe
podjetniške stvarnosti
GEM SLOVENIJA 2006

Odgovoriti pa namerava predvsem na dve vprašanji, ki zadevata samo jedro javne politike: kako podjetniška aktivnost prispeva k nacionalni in mednarodni gospodarski blaginji ter kaj lahko storijo vlade, da bi zvišale raven podjetniške aktivnosti. Predvsem pa smo pozorni na naslednja pomembna področja:

- nacionalne in institucionalne razmere, ki spodbujajo podjetniški sektor,
- možnosti za spodbujanje podjetništva, ki jih ima vlada,
- razmerja med podjetniško priložnostjo in posameznikovim vključevanjem vanjo,
- mednarodne razlike v ravni podjetniške aktivnosti,
- oceno prispevka podjetniškega sektorja k nacionalni ekonomski rasti.

Za vodenje raziskave je GEM identificiral devet sektorjev, ki so povezani s podjetniško aktivnostjo. Imenoval jih je »razmere v podjetniških okvirjih«, vključujejo pa finančno podporo, vladno politiko, vladne programe, izobraževanje in usposabljanje, prenos raziskav in razvoja, poslovno in strokovno infrastrukturo, odprtost in konkurenčnost na notranjem trgu, dostopnost fizične infrastrukture ter kulturne in družbene norme. Te podjetniške okvirje preučujemo s pomočjo intervjujev in standardiziranih vprašalnikov in raziskav, in sicer:

- s standardizirano nacionalno raziskavo najmanj 2000 odraslih ljudi pridobimo informacije o ravni podjetniške aktivnosti v posamezni državi,
- s pomočjo osebnih intervjujev z nacionalnimi izvedenci zberemo mnenja strokovnjakov, uglednih podjetnikov, finančnikov, vladnih predstavnikov ipd.,
- s standardiziranimi vprašalniki pridobimo mnenja nacionalnih izvedencev o pogojih za podjetništvo v posamezni državi,

- s pomočjo standardiziranih mednarodnih virov (Global Competitiveness Report, OECD, UNESCO, Svetovna banka ipd.) poiščemo merila za ekonomsko rast in oceno stanja na posameznih področjih ekonomskega družbenega življenja.

Dosedanji rezultati so pokazali, da je raziskava smiselno zastavljena ter da je bilo njeno nadaljevanje in širjenje na še več držav upravičeno. Znotraj GEM izboljšujemo postopke zbiranja podatkov, vključujemo zmeraj več nacionalnih timov in razvijamo zmogljivosti, da bi lahko na nacionalni ravni zagotovili longitudinalne presoje.

Harmonizirani kvalitativni in kvantitativni podatki, zbrani na podlagi velikega števila držav, so zanimivi tako za oblikovalce ekonomske politike kot za akademsko sredino, saj zagotavljajo bogat vir za komparativno proučevanje podjetniškega obnašanja. Ker raziskava poteka že dlje časa, so na voljo tudi časovne serije. Bogastvo podatkov je omogočilo, da smo lahko v zadnjih letih pričeli širiti raziskovanje od začetnega spremljanja zgodnje podjetniške aktivnosti (TEA indeks) tudi na ustaljene podjetnike, inovacijsko naravnost podjetij, nagnjenost podjetij k rasti in podobno.

Raziskava je pomembna tudi za Slovenijo, saj smo s pomočjo raziskave dobili prvo sliko o podjetništvu v Sloveniji ter odgovore na vprašanja o tem, kako podjetna je Slovenija, kam se na področju podjetništva umeščamo v svetovnem merilu ter kako bi podjetništvo lahko pospešili. IPMMP izda vsako leto publikacijo, v kateri predstavi sliko podjetništva v Sloveniji v preteklem letu. Za leto 2008 bo izšlo že sedmo poročilo.

Podrobnejše informacije o GEM ter poročila za posamezne države lahko dobite na spletnih straneh GEM konzorcija: www.gemconsortium.org, za Slovenijo pa tudi na www.gemslovenia.org.

prof. dr. Miroslav Rebernik
redni profesor

Podobe slovenskega podjetništva v letu 2006: Slovenski podjetniški observatorij

Kaj je podjetništvo, je še vedno predmet številnih razprav, ki včasih dajejo tudi zelo raznolika pojasnila. Nikoli pa ni bilo dvoma o vsaj dveh stvareh: podjetništvo je pomembno za gospodarski in družbeni razvoj ter ključni dejavnik podjetništva je ustvarjalni posameznik. Znanstvena monografija »Podobe slovenskega podjetništva v letu 2006« pojasnjuje nekatere plasti podjetniške stvarnosti, ki so se avtorjem zdele pomembne za poglobljen razmislek o poteh, ki vodijo v uspešno sodobno družbo znanja.

Znanstvena monografija je izšla v knjižni zbirki Slovenski podjetniški observatorij, s katero poskušamo vnašati v slovenski in mednarodni prostor spoznanja, ki lahko pripomorejo k boljšemu razumevanju podjetništva in njegovega vpliva na ekonomsko in družbeno blaginjo.

Znanstveno monografijo sestavlja šest poglavij, v katerih razpravljamo o vplivu osebnih lastnosti podjetnika na rast podjetja, o absorpcijski sposobnosti za prenos inovacij, raziskav in razvoja v mala in srednje velika podjetja, o dejavnih poslovnega neuspeha malih podjetij, o družinskih podjetjih v zgodnjih fazah podjetniškega procesa, ter o standardizaciji v evropskih malih in srednje velikih podjetjih. Tem podobam smo dodali tudi demografsko sliko slovenskega podjetništva, v kateri prikazujemo nekatere ključne podatke o številu, strukturi in poslovanju slovenskih podjetij v letu 2005.

Karin Širec je v prvem poglavju uporabila multidimenzionalni model rasti in preko njega prišla do nekaterih zanimivih spoznanj. Izkazalo se je, da imajo v Sloveniji podjetnice večjo potrebo po dosežkih od podjetnikov, da pa so moški pripravljene prevzemati več tveganja kot ženske in imajo tudi večjo željo po neodvisnosti. S pomočjo empirične analize se je tudi izkazalo, da je za slovensko populacijo podjetnikov možno identificirati štiri različne tipe podjetnikov/podjetnic in sicer v prihodnost usmerjene previdneže z nizko stopnjo samozaupanja in samozavesti, ki radi sledijo navodilom; motivirane, samozavestne neodvisneže, z notranjim mestom obvladovanja, samokritične redoljube z zunanjim mestom obvladovanja ter drzneže.

V drugem poglavju se Tadej Krošlin ukvarja z enim izmed ključnih vprašanj regionalnega razvoja in sicer, ali imajo mala in srednje velika podjetja dovolj absorpcijske sposobnosti za prevzem rezultatov raziskav in razvoja in njihovo pretvorbo v inovativne izdelke in postopke. Rezultati svetovno uveljavljenih raziskav konkurenčnosti in inovativnosti namreč jasno kažejo, da so najbolj konkurenčne države

PODOBE SLOVENSKEGA PODJETNIŠTVA V LETU 2006

hkrati tudi najinovativnejše. Tudi na podjetniški ravni analize primerov potrjujejo, da so globalno najinovativnejša podjetja istočasno najmočnejši konkurenti v svojih panogah. Podatki za Slovenijo tako na nacionalni kot na podjetniški ravni kažejo skrb zbujajoče rezultate.

V tretjem poglavju nam Ksenja Pušnik in Maks Tajnikar pomagata razumeti, zakaj podjetja propadejo in zakaj uspejo, kar je ključnega pomena za oblikovanje ustrezne gospodarske politike in za poslovanje malih, zlasti rastočih podjetij. Na osnovi deskriptivnih statistik in ocenjevanja mikroekonometričnega modela dejavnikov razlikovanja med preživeli in nepreživeli podjetji z vidika poslovnega neuspeha sta prišla do nekaterih zanimivih spoznanj o preživetju malih podjetij v izbranih sektorjih Sloveniji.

V četrtem poglavju Mojca Duh in Polona Tominc prikazujeta spoznanja, ki se nanašajo na obnašanje družinskih podjetij v zgodnjih fazah podjetniškega procesa. Med nastajajočimi in novimi podjetji v Sloveniji je v povprečju nekaj nad 70% takšnih, ki jih lahko opredelimo kot družinska podjetja. Družinska podjetja imajo starejše lastnike kot nedružinska, kar pa ni nujno odraz »družinskosti«, ampak lahko tudi strukture lastnikov po spolu – podjetnice namreč največ podjetniške aktivnosti izkazujejo pri višji starosti kot moški, teh pa je v družinskih podjetjih več kot v nedružinskih.

V petem poglavju Barbara Bradač in Miroslav Rebernik obravnavata proces standardizacije, ki poteka na ravni Evropske unije, pomen sodelovanja v tem procesu za mala in srednje velika podjetja in pomen uvajanja standardov. Obravnavata pa tudi vlogo podpornega okolja, ki deluje v obliki javnih in zasebnih organizacij, tako na nacionalnih ravneh kot na ravni Evropske unije.

V šestem poglavju Matej Rus in Miroslav Rebernik podajata osnovne značilnosti slovenskih podjetij kot jih lahko razberemo iz ekonomskih in statističnih podatkov.

mag. Ksenja Pušnik
višješolska predavateljica

Starost kot redek vir: aktivno staranje v Sloveniji in novih članicah EU

Leta 2005 je Evropska komisija naročila pri Evropski fundaciji za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev projekt, s katerim bi raziskala zaposlitvene pobude za starejšo delovno silo v novih članicah Evropske unije. V projektu so sodelovali člani IPMMP. Rezultat sodelovanja je izdaja znanstvene monografije, ki vam jo predstavljamo v nadaljevanju.

V zadnjem desetletju in pol je aktivno staranje postalo pglavita skrb ekonomske politike večine »starih« članic Evropske unije (EU). Razlog za to je staranje prebivalstva, do katerega prihaja zaradi upadanja rojstev in podaljševanja življenjske dobe. Pričakovati je, da se bodo države EU soočale s pomanjkanjem delovne sile, posledično pa se bodo povečali pritiski na višino plač. Financiranje velikega števila neaktivnega prebivalstva bo posledično obremenilo javne finance in zaposlene (stroške dela) ter povzročilo ozka grla v financiranju pokojnin in zdravstvenih ter socialnih storitev za starejše ljudi. Tudi Slovenija se bo morala v prihodnjih letih soočiti z izzivi, ki so značilni za starajoče se oziroma dolgožive družbe. Še posebej, ker so napovedi demografskih gibanj Evropske komisije za Slovenijo do leta 2050 manj ugodne kot za ostale države EU: Slovenija ima eno od najnižjih stopenj rodnosti v EU; delež prebivalstva, starega nad 65 let, naj bi se do leta 2050 skoraj podvojil (s 15 na 31 odstotkov), delež prebivalstva od 15 do 64 let, ki lahko prispeva sredstva za javno pokojninsko blagajno, pa občutno zmanjšal (s 70 na 56 odstotkov). Izdatki za pokojnine do leta 2050 naj bi se po projekcijah povečali na 18,5 odstotka BDP, pokojninski prispevki pa z 9,9 na 10,9 odstotka.

Kljub potencialnim negativnim posledicam staranja prebivalstva za rast in razvoj ekonomij in podjetij, je raziskovanje značilnosti starejše delovne sile ter instrumentov za izboljšanje njenih zaposlitvenih možnosti ter spodbujanje in ohranjanje delovnih mest za starejše v EU relativno skromno. Zato je leta 2005 Evropska komisija naročila pri Evropski fundaciji za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev projekt, s katerim bi raziskala zaposlitvene pobude za starejšo delovno silo v novih članicah Evropske unije ter Romuniji in Bolgariji. V projektu so kot člani raziskovalne skupine nosilca raziskave za Slovenijo, to je Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij na EPF, sodelovali mag. Ksenja Pušnik, mag. Monika Šlebinger, Barbara Bradač in prof. dr. Miroslav Rebernik.

Rezultat projekta je bilo skupno poročilo o spodbudah za izboljšanje zaposlitvenih možnosti starejših v proučevanih raziskavah, slovenski raziskovalni tim pa je raziskavo za Slovenijo poglobil in konec leta 2007 izdal knjigo z naslovom *The Age as Resource: Active Ageing in Slovenia and New EU Member States*. Knjiga ima dva osrednja namena. Prvič, zapolniti vrzel pri dosedanjem proučevanju aktivnega sta-

The Age as Resource: Active Ageing in Slovenia and New EU Member States

ranja v novih članicah EU in pristopov, s katerimi se lahko države soočijo z negativnimi posledicami staranja prebivalstva za državo, podjetja in posameznike, ter drugič, prispevati k razumevanju, da je starajoča delovna sila pomemben proizvodni vir. Knjiga zapolnjuje vrzel pri dosedanjem proučevanju aktivnega staranja z več vidikov. V prvi vrsti prinaša celovit pregled pristopov, instrumentov in ukrepov na področju aktivnega staranja oziroma razvoj politik in instrumentov za izboljšanje zaposlitvenih možnosti starejše delovne sile in podaljševanje njihove delovne dobe.

Prispevek monografije k obravnavanemu področju je tudi v tem, da omogoča, zaradi izbrane metodologije proučevanja, podrobno primerjalno analizo obravnavanega področja v Sloveniji in »novih« članicah EU, ki doslej k soočanju ekonomskih izzivov staranja prebivalstva niso pristopile na način in v tolikšni meri, kot »stare« članice EU. Zato knjiga ne prinaša pomembnega prispevka le za slovenski, ampak tudi za mednarodni znanstveni prostor. Še posebej, ker jo izdajamo v času, ko posebej Slovenija, in tudi ostale »nove« članice EU, sprejemajo strateške in razvojne dokumente, ki bodo podali temelje strategije aktivnega staranja, in mora zato ekonomska stroka najti odgovor na vprašanje, kateri pristopi, instrumenti in ukrepi na področju aktivnega staranja so z vidika ekonomske rasti in razvoja ter blaginje posameznikov in družbe najbolj optimalni.

Pomen pričujoče knjige za slovenski in mednarodni prostor je večplasten. Gre za eno prvih obravnav razumevanja, predvsem v Sloveniji, da je starajoča delovna sila pomemben proizvodni vir. Dokler takšno pojmovanje ne bo prodrlo tudi v zavest nosilcev ekonomske politike in odločanja v podjetjih, bo starajoča delovna sila ostala neizkoriščen redek proizvodni vir, s tem pa bo neizkoriščen tudi potencial, ki ga lahko prispeva k ekonomski rasti in razvoju ter k blagostanju posameznikov in družbe kot celote. S tega vidika ostajajo ekonomski vidiki staranja, pristopi k zaposlovanju starejše delovne sile in podaljševanju aktivne delovne dobe še naprej zelo relevantna raziskovalna področja.

mag. Jurij Verhovnik
vodja inkubatorja Tovarna podjetmov

Mednarodna konferenca o podjetništvu in inoviranju Maribor

Mednarodna konferenca o podjetništvu in inoviranju PODIM v Mariboru vsako leto pritegne več obiskovalcev, ki izmenjujejo svoje izkušnje, znanja in spoznanja ter navezujejo osebne in poslovne stike. Letos jih je bilo čez 300.

Od 27. do 28. marca 2008 je v Mariboru potekala že 28. konferenca PODIM, ki je ena najstarejših in najpomembnejših konferenc na temo podjetništva in inovacij v tem delu Evrope. Vsebina konference vsako leto obravnava temo, ki je aktualna in pomembna tako za mala kot za velika podjetja. V letošnjem letu osrednjo temo predstavlja »Moč mreženja«, ki glede na izzive globalizacije predstavlja izhodišče za poslovni uspeh.

Konferenca je skozi svojo zgodovino gostila številne zanimive posameznike in inštitucije, ki imajo možnost in moč vplivati na okolje, v katerem podjetja delujejo. Cilj konference je skozi različne aktivnosti (delavnice, predstavitve, okrogle mize, svečana srečanja...) in akterje, udeležencem doprinesiti čim več informacij, znanja in poslovnih povezav.

Atmosfera in ustvarjalni duh, ki vlada na konferenci, je možno najboljše predstaviti s pomočjo fotografij...

Okrogle mize z znanimi strokovnjaki in podjetniki so poseben magnet za udeležence

Univerzitetno-podjetniška arena je prostor, kjer se na formalnih in neformalnih srečanjih družijo udeleženci konference

Konferenca se prične s pozdravi in predstavitvami najnovejših dognanj na področju podjetništva, sledijo predavanja, delavnice in delo po sekcijah...

Pomemben del konference je tudi tekmovanje Start:up z razglasitev najbolj inovativnih in perspektivnih mladih podjetij in poslovnih načrtov, ki se ga udeleži veliko število uglednih gostov

V okviru novinarske konference je poskrbljeno za informiranost medijev in drugih ciljnih javnosti

Druženje...

Barbara Bradač
asistentka

S konferenco STIQE povezujemo sistemsko razmišljanje, inovacije, kakovost, podjetništvo in skrb za okolje

Doseganje multidisciplinarnosti in upoštevanje različnih vidikov je zagotovo ena izmed težjih nalog na teoretični in praktični ravni. Mednarodno znanstveno konferenco STIQE, katere namen je povezovanje sistemskega razmišljanja, inoviranja, kakovosti, podjetništva in varovanja okolja, smo prvič organizirali v letu 1990. Z njo poskušamo zgraditi most med posameznimi disciplinami in uveljaviti interdisciplinarnost.

Na Ekonomsko-poslovni fakulteti UM pod organizacijskim vodstvom zasl. prof. ddr. Matjaža Muleja in prof. dr. Miroslava Rebernika vsako drugo leto konec junija poteka mednarodna znanstvena konferenca STIQE – International conference on Linking System Thinking, Innovation, Quality, Entrepreneurship, and Environment. Konferenca temelji na spoznanju, da je razkol med posameznimi znanstvenimi področji tako velik, da postaja sporazumevanje med znanstveniki z različnih področij že skoraj onemogočeno in za prakso škodljivo, še zlasti dolgoročno. Njen namen je spodbujanje interdisciplinarne diskusije o povezovanju in sinergijah teoretičnih in praktičnih vidikov sistemskega mišljenja, kakovosti, inovativnosti, podjetništva in skrbi za okolje. Organizatorja konference sta Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij in Slovensko društvo za sistemsko raziskovanje.

Konferenca STIQE, ki ima 18-letno tradicijo, poteka vsaki dve leti, njena rdeča nit pa je povezovanje sistemskega razmišljanja, inovacij, kakovosti, podjetništva in skrbi za okolje.

Konferenca se je razvila v unikatni dogodek, saj redko najdemo povezovanje toliko različnih vidikov in disciplin na enem mestu. Ključna vprašanja, na katerih temelji konferenca, so:

- Kako procesi globalizacije podpirajo ali preprečujejo sistemsko razmišljanje, inovativnost, kakovost, podjetništvo in skrb za okolje na poti do blaginje, znanja in inovativnosti družbe?
- Kako oblikovati družbeno in poslovno okolje za podjetništvo, da bo služilo kot posrednik za inovativne spremembe in razširjanje novih idej in znanja?
- Ali in kako lahko ugotovitve sistemskega razmišljanja prispevajo k inovativnosti, kakovosti, podjetništvu in skrbi za okolje, ne le v smislu izdelkov, storitev in managementa, ampak tudi širše, v smislu okolja in življenja na sploh?

- Kako sistemsko je raziskovanje podjetništva in kako podjetno je sistemsko razmišljanje?
- Kako sistemsko in povezano z inovacijami, podjetništvom in kakovostjo je raziskovanje družbene odgovornosti?
- Ali lahko sinergijski učinki povezovanja sistemskega razmišljanja, inovacij, podjetništva, kakovosti in skrbi za okolje povečajo blaginjo držav v tranziciji?

Konferenca vsakič gosti med 40 in 60 avtorjev člankov z različnih področij, ki ustvarjajo multidisciplinarno konferenco. Prav zaradi svoje majhnosti in hkrati multidisciplinarnosti pa ohranja intimno vzdušje, ki omogoča uspešno razpravo udeležencev, ki prihajajo v Maribor iz vsega sveta.

V okviru konference pa zadnja štiri leta poteka tudi doktorski seminar, ki mladim raziskovalcem omogoča, da predstavijo svoje raziskovalno delo v okviru priprave doktorskih disertacij na področju podjetništva v širšem smislu. Doktorski seminar organiziramo v sodelovanju z Univerzo v Celovcu, s katero Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij stalno sodeluje, zato je seminar vsako drugo leto organiziran v Mariboru, vsako drugo leto pa v Celovcu.

Udeleženci konference STIQE 2006

Nina Žižek
študentka Podjetništva

Intervju s prof. dr. Miroslavom Rebernikom

Že zdavnaj sem se znebil vseh kompleksov staranja

Z ljudmi se rad pogovarja o usodnih življenjskih temah, med katere po lastni navedbi nemalokrat uvrsti tudi vreme. S pogovori, ki zajemajo vsakdanje življenjske teme si odpočije od duhamornih sestankov med katerimi se sprašuje o grehah iz prejšnjih življenj. Do svojih dosežkov vzdržuje zdravo mero samokritičnosti, ki mu omogoča oddaljitev od vseh kompleksov. V naslednjih vrsticah vam ponujamo vpogled v globino njegove duše...

1.) Kako bi svoje delo predstavili nekomu, ki vas ne pozna?

Običajno povem, da sem profesor ekonomike podjetja in podjetništva. Včasih je že to dovolj, da spraševalec izgubi nadaljni interes. Če pa ne, mu povem še kaj o študijski smeri Podjetništvo, Inštitutu za podjetništvo, pa da sem eden od sokrivcev za Tovarno podjetjmov, konferenci STIQE in PODIM. Običajno je to že več kot dovolj in ni treba nadaljevati z opisovanjem raziskovalnega dela v okviru European Network for Social and Economic Research, težavami pri zbiranju podatkov za Global Entrepreneurship Monitor ali zadnjimi ugotovitvami Slovenskega podjetniškega observatorija. Prej ko slej eden od naju izgubi interes in raje nadaljujeva razgovor o bolj usodnih temah – recimo o vremenu, počitnicah ali globalnem segrevanju ozračja.

2.) Kaj ste si privoščili od svoje prve plače?

Tega se ne spomnim več, kaj posebej dramatičnega pa za gotovo ni bilo. Kolikor pa se spominjam samega sebe iz tistega časa, je verjetno bila plača uporabljena za kupe knjig in kakšno pošteno zabavo s prijatelji.

3.) Po čem se razlikujete od drugih?

Morda sem nekaj manj poln samega sebe in malo bolj kritičen do tega, kar znam in vem. Pa 186 cm sem visok.

4.) Katera vprašanja si najpogosteje postavljate?

V predavalnici - ali ima vse to, kar govorim, smisel in tudi uporabno vrednost ter ali sem stvari razložil dovolj nazorno, da študentje razumejo veliko sliko. V raziskovanju - ali je moja razlaga stvarnosti podprta z dovolj resnimi argumenti. Na duhamornih sestankih pa - le kaj sem zakrivil v prejšnjih življenjih, da sem tako hudo kaznovan.

5.) Kdaj ste nazadnje ostali brez besed?

Tega se ne spomnim. Vem pa, da sem povsem onemel takrat, ko sem prvič ugotovil, da sem že star. To se je zgodilo, ko sem se v sedmem razredu osnovne šole proti večeru vračal domov in me je neki prvošolček zelo resno in spoštljivo pozdravil z „dober večer, gospod“. Mislim, da sem se takrat tudi znebil vsakršnega kompleksa staranja.

6.) Katere so vaše neuresničene želje?

Da bi mi kdaj uspelo opraviti vse, kar želim, hočem ali moram, in bi se vsaj nekaj dni pošteno dolgočasil.

“Kolikor pa se spominjam samega sebe iz tistega časa, je verjetno bila plača uporabljena za kupe knjig in kakšno pošteno zabavo s prijatelji.”

Nina Žižek
študentka Podjetništva

Intervju z mag. Tadejem Krošlinom

Včasih je svoje ideje zapisoval v beležko, danes jih uresničuje

Če o preteklosti ne razmišljamo, to še ne pomeni, da smo nanjo pozabili, ampak mnogokrat je tok življenja pač takšen, da ostane skrinjica modrosti in spoznanj zaprta dokler ne najdemo priložnosti, da jo ponovno odpremo in takrat ugotovimo, da je njena vsebina mnogo bolj barvita, kot smo sprva pričakovali...Vpogled vanjo je omogočen le redkim. Za tokratno izdajo Biltena je mag. Krošlin za trenutek odprl svojo...

1) Povejte mi svojo najljubšo prigodo iz otroštva?

Skozi otroška leta me je spremljala skupina prijateljev. V naših glavah so se zaradi neobremenjenosti porodile mnoge svojevrstne ideje. V nekaterih pogledih pa se nismo razlikovali od vrstnikov, tudi nas so vsake toliko časa zamikale popolnoma vsakdanje stvari. Tiste sončne pomladi je sosedova marelica ponovno obrodila sadove in popolnoma navaden sadež je postal več kot le to. Moj prijatelj Jani je bil tisti, ki je pri tej pustolovščini ni dobro odnesel. Ker je po nesreči zlomil ograjo, ki sva jo z Markom brez težav preskočila, smo se naslednje jutro sestali na kraju zločina in pospravili sledove svojega "dela". Tako je naš sosed dobil popolnoma novo ograjo, mi pa smo dobili še eno lekcijo, ki jo v takšni obliki lahko napiše samo življenje samo.

2) Ker ste velik ljubitelj novosti, me zanima, če ste že kdaj poskusili adrenalinske športe in kakšni so bili ob tem vaši občutki?

Življenje jemljem kot borbo, borbo za obstoj. V najrazličnejših adrenalinskih športih pa dobim priložnost, da se borim sam s seboj. Kadar premagaš samega sebe in zabrišeš meje mogočega, takrat spoznaš, da si se sposoben boriti tudi proti množici ljudi. Človek, ki se dnevno podaja v boj s samim seboj in pri tem ne občuti strahu, je pripravljen na vse izzive, ki mu jih prinaša življenje.

3) Če bi vam nekdo ponudil priložnost pogledati v prihodnost ali spremeniti preteklost, kaj bi izbrali in zakaj?

Živim v prihodnosti, vsakodnevno kujem načrte, sprejemam nove projekte, ki me vedno znova izzovejo. V spreminjanju preteklosti ne vidim velikega smisla, saj so me napaake, ki sem jih zagrešil, izoblikovale v to, kar sem danes. Če bi mi ponudili pogled v prihodnost, potem v njej ne bi iskal sebe in ljudi, ki me obkrožajo. Iskal bi spremembe, saj lahko rečem, da so spremembe, ki so bile izvedene v preteklih desetih letih, svojevrstne. Zato bi bilo zanimivo videti, kaj vse nas bo obkrožalo čez 10 ali 15 let.

4) Kateri je naslednji veliki projekt, ki ga pripravljate?

Projekt, ki ga pripravljam, je še v povojih, zato se mi zdi nesmiselno razkrivati čarobnost tistega, kar še ni dorečeno. Za nove in kvalitetne projekte se zlahka navdušim, vanje vložim vse, kar v tistem trenutku premore moje srce.

*Na koncu poti zmagam, ker pri svojem delu nikdar ne omagam, ne obremenjujem se sam seboj, saj mi zastavljeni cilji zagotovijo obstoj. Včasih spet pogrešam šport, v katerem vedno znova porušim svoj rekord, takrat odvržem vsa bremena in adrenalin zašibi mi kolena. V takšnih trenutkih spreminjal bi svet, v katerem bi inovativnost rešila, ta prestrašen planet...
(Nina Žižek)*

5) H komu se ponavadi zatečete po nasvet?

V poslovnih zadevah mi dobrega sogovornika predstavljajo ljudje, ki so kompetentni, mednje bi lahko brez dvoma uvrstil tudi svojo mamo, ki jo poznam in cenim kot svojevrstno osebo, ki je sposobna sprejemati pretehtane poslovne odločitve. V osebnih odločitvah pa se zanašam samo nase.

6) Delujete kot človek, ki stoji na realnih tleh. Zato me zanima, če ste v otroštvu poslušali pravljice in kdo vam jih je prebiral? Pravljice mi je prebiral stara mama, čeprav že takrat nisem verjel v pravljicne prisposode, sem se v otroštvu navdušil nad takrat zelo priljubljenimi Smrkci, ki so mi skozi svoje dogodivščine že v rani mladosti ponazorile moč timskega dela, v katerega še danes s prepričanjem verjamem.

7) S katero sklepno mislijo bova zaprla skrinjico modrosti?

Študentom bi povedal predvsem to, da so leta, v katerih so sedaj, izjemno dragocena, saj v njih spoznamo svobodo, izoblikujemo se tako osebno kakor tudi poslovno, obenem pa študentska leta predstavljajo zadnje "počitnice" pred veliko preizkušnjo, ki ji pravimo življenje.

Nina Žižek
študentka Podjetništva

Intervju s prof. dr. Jožico Knez-Riedl **Ženska s pridihom nostalgčnosti....**

Prvi letnik... drugi semester... Ekonomika podjetja... v predavalnico vstopi Dr. Knez-Riedlova. Piškoti in kakav, to je tisto, kar je manjkalo, da bi se počutila kot pri babici, ki je nikdar nisem imela... Kadar si iz nostalgčnosti zaželim kanček preteklosti, obiščem predavanja dr. Knez Riedlove, saj me zgodbe, ki se začnejo z včasih je bilo..., vedno najbolj očarajo... Nihče jih ne pove tako kot ona... V nadaljevanju jo boste spoznali v tem prav posebnem pogledu...

1) *Pravijo, da je bilo v preteklosti vse boljše. Mi lahko zaupate, katero stvar iz preteklosti bi želeli prenesti v sedanost in zakaj?*

Govorjenje, da je bilo včasih vse boljše, je posplošeno. Nekatere stvari so bile boljše, druge slabše. V današnjem času pogrešam predvsem naslednje:

- V preteklih letih smo živeli v mnogo manj onesnaženem okolju. V našem podnebnem pasu smo lahko uživali v predvidljivi zapovrstnosti letnih časov; tega sedaj več ni. Pogrešam razkošna poletja, ko je bila zimska garderoba spravljena v omarah, bele zime, ko je sneg škripal pod koraki. Vedeli smo, da za zimo pride vzpodbudna pomlad in da se bo poletje prevesilo v barvito jesen.
- Življenje je bilo varnejše, ni bilo toliko kriminala, kot ga je danes. Z digitalizacijo smo žal postali ranljivejši za nove oblike goljufij in kriminala.
- Življenje je potekalo z normalnejšim tempom, danes pa vlada imperativ hitrosti. Ta je velikokrat sama sebi namen. Hitimo pri stvareh, ki jih ni treba opraviti v naglici, ker vedno res ne gori voda. Zaradi hitenja je veliko napak, da ne govorimo o izgorevanju zelo mladih ljudi. Sem za upočasnitev tempa, tam, kjer hitrost ne rešuje življenj. Škoda, da je čas postal ena najredkejših dobrin.

2) *Če bi do vas pristopil mlad človek in vas povprašal za kak koristen življenjski nasvet, kaj bi mu povedali?*

Nerada dajem nasvete kar tako, če me kdo kaj vpraša, pa mu skušam odgovoriti. Kar nekaj študentov se je doslej oglasilo v mojem kabinetu in me povprašalo, kako naj študirajo. Vesela sem, da sem nekaterim z nasvetom pomagala. Sicer pa bi mlademu človeku verjetno rekla to, kar sem povedala že marsikateremu študentu:

- Zaupaj vase, vsak je za nekaj nadarjen, gradi predvsem na svojih talentih.
- Če doživiš neuspeh, še ni konec sveta. Pomembno se je pobrati in nadaljevati.
- Dobro si organiziraj čas; po garanju nagradi samega sebe.
- Prisluhni svojemu notranjemu glasu, intuiciji; ni res, da imajo vedno prav drugi.
- O svojih težavah in stiskah povej nekemu, ki mu zaupaš.
- Ne nasedaj varljivemu prvemu vtisu in stereotipom; daj drugim priložnost, da se ti približajo.
- V tem tekmovalnem svetu tekmuje predvsem sam s seboj. Poglej, kaj si že dosegel, kako uresničuješ svoje cilje in si izpolnjuješ želje.

3) *Po kom ste se v mladosti zgledovali?*

Naneslo je, da je bila moja vzornica kar moja najstarejša sestra. Ker v Mariboru še ni bilo visokošolskih ustanov, je odšla študirat v Ljubljano. Ona na Filozofsko fakulteto, jaz pa v osnovno šolo. Občudovala sem jo, ker ni bila le resna študentka, temveč tudi uspešna športnica, celo rekorderka. Kadar je odšla tekmoval v tujino, je vedno mislila na nas, domače. Iz tujine mi je prine-

sla prve kavbojke. Zaradi svojih organizacijskih sposobnosti je bila predsednica bloka v študentskem naselju.

Pridno je delala, da je kaj zaslužila. V tovarni Šumi je npr. pakirala bonbone, predvsem pa veliko prevajala. Še mene je potegnila v inštruiranje angleščine. Skupaj sva prevedli tudi nekaj knjig, predvsem iz nemščine. Kar precej delovnih navad sem se navzela od nje. A zaključila bi s tem. Srečevala sem veliko ljudi in pri marsikom naletela na lepe lastnosti. Pri enem mi je bilo vseč to, pri drugem sem občudovala kako drugo lastnost. Prav je, da jih opazimo in se zamislimo nad tem, kakšni smo sami.

Milan Kren
študent Podjetništva

Vaja dela mojstra tudi v mentorskem podjetju

Mlad in nadebuden študent Milan Kren nam je dovolil pokukati skozi ključavnico svojega mentorskega podjetja, v katerem smo pod drobnogled vzeli prve še nekoliko "tresočne" korake tega ambicioznega študenta. Slikar izbira med barvami iz svojih palet, pesnik se poslužuje pravih besed, Milan pa nas je povabil v svoj podjetniški svet...

Ljudje ves čas povezujemo teorijo s prakso. Iz teorije izpeljemo praktičen primer in obratno, iz praktičnega dela ustvarimo teorijo. To pa počnemo z namenom poiskati neko celovito rešitev, razlago, ki nam pomaga v določenih življenjskih situacijah. Podobno se dogaja podjetnikom v podjetništvu. Vsa teorija, povezana z znanostjo podjetništva, je izpeljana iz določenih primerov resničnega življenja in obratno.

Že od nekdaj sem bil zagovornik praktičnega in raziskovalnega dela. Še posebej v otroških letih, ko sem veliko raje izvedel in videl, kako se kaj naredi, usposobi ali celo izumi, kot pa bil primoran učenja iz knjige. Raje sem svoje spretnosti in čas namenil praktičnim eksperimentom.

Ker se moje mišljenje skozi leta ni veliko spremenilo, tudi danes sebe najdem v delu, za katerega je potrebno »poprijeti«, v katerem se kreativno ustvarja, inovira, ter razmišlja o primerni rešitvi. Zaradi omenjenih razlogov sem na EPF v drugem letniku izbral smer Podjetništvo, ki ima obvezno praktično usposabljanje v izbranem mentorskem podjetju.

Usposabljanje poteka v času študija, štiri semestre, enkrat na teden, najverjetneje ob petkih. Po vpisu na smer sem nemudoma pričel z iskanjem, in po prepoznavnosti in priporočilih profesorjev na študijski smeri prišel do sklepa, da za mentorstvo povprašam v podjetju Skupina Horizont. Za tiste, ki podjetja ne poznate, gre za srednje veliko podjetje s sedežem v Mariboru, ki je bilo ustanovljeno leta 1990, ter eno izmed prvih zasebnih podjetij v Sloveniji z lastno prodajo in distribucijo trdih goriv. Sledeč ekološkimi trendom in trendom trga so ponudbo razširili s programom tekočih goriv in odprli dva nova »oddelka«, Klima center Horizont in Bioles Horizont. Skupaj se trudijo, da bi zadovoljili potrebe kupcev po njihovih proizvodih in storitvah. To jim v veliki meri tudi uspeva, saj imajo prek 24.000 zvestih strank. Kot zanimivost lahko povem, da podjetje Horizont izdaja tudi lastno revijo Horizont, v kateri predstavljajo predvsem potovanja, dopustovanja in kraje širom sveta.

*Neprespane noči,
drobne skrbi,
z njimi se podjetnik spoprijateljji.
Zato nikoli ni prerano,
da bi skočili v neznano...
(Nina Žižek)*

Po kratkem intervjuju z vodilnim direktorjem Igorjem Cverlinom sem mentorstvo v podjetju tudi dobil. Moj prvi mentor v »poslovnem svetu« je postal Dejan Cverlin.

S prvim mentorjem pa je prišel tudi prvi delovni dan v podjetju. Ne boste verjeli, bil je petek! Priznati moram, da sem bil zelo nervozen, saj nisem vedel, kaj me čaka, kaj bom počel in kaj se od mene pričakuje. Kdo neki pa ne bi bil, ko pa še nikdar nisem počel česar podobnega – to ni enako delu prek Študentskega servisa, to je usposabljanje za moje življenje in prihodnost!

Po nekaj minutah najinega pogovora so besede kratko malo stekle gladko in že sva pristala v svetu podjetništva, ter se dogovorila o nalogah, ki jih bom opravljal. Na kratko mi je povedal, kako delujejo stvari v njihovem podjetju, čemu pripisujejo večji pomen in s čim vse se ukvarjajo. Ker nekaj stvari s področja energetike in ogrevanja že poznam, vključitev v delovni proces ni bila težka. Le sama oblika dela, delo podjetnika mi je bilo nepoznano, novo in obenem fascinantno. Skozi delo, ki sem ga do sedaj opravil, se pričujem zavedati, kako težko, a hkrati zanimivo je to

delo. Biti podjetnik je preprosto biti avanturist. Nikdar na tej »osamljeni« poti ne veš, kaj in kdo te čaka, preden prideš do zelenega rezultata oziroma cilja, skoraj ničesar ne moreš vedeti vnaprej. Zgodi se lahko karkoli! Delati moraš po svojem lastnem razumu, intuiciji in spretnostih, ki jih imaš. Zaneses se lahko samo nase in na svoje sposobnosti. Količnik truda vložiš, tolikšno bo tudi plačilo.

Na vprašanje, kaj točno sem počel v podjetju, vam bom odgovoril takole. To kar počnejo in delajo vsi podjetniki! Z mentorjem sva raziskovala, pridobivala in preverjala informacije, analizirala trge pred lansiranjem novega izdelka, preučevala konkurenco in še bi se kaj našlo. Na koncu pa sva sestavila sklepno poročilo, ki bo osnova za kasnejše odločitve o možnostih širjenja ponudbe podjetja. Seveda sem tudi jaz imel nekaj vzponov in padcev pri opravljanju zadolžitve. Včasih enostavno nisem vedel, kje z delom pričeti, česa se lotiti najprej, od kod črpati informacije. A sem po kratkih posvetovanjih z mentorjem, kaj hitro pričel razmišljati bolj podjetniško, bolj sistematično in selektivno. Zavedal sem se, kaj vse potrebujem, da bom uspešno opravil nalogo ali izpeljal projekt. Bil sem enostavno primoran pričeti razmišljati tako kot podjetnik, če sem hotel dosledno in kakovostno izdelati izdelek.

Vse to so majhni koraki in začetki seznanjenja in navajanja na delo in življenje podjetnika, katerim takšno delo predstavlja njihov vsakdan. Lahko rečem, da sem jaz na tem področju novinec, zato ta svet šele okušam, in zato vam o samem podjetniškem življenju ne morem kaj več povedati. Ima slabe in dobre lastnosti, tako kot vse na tem svetu. Vzemi ali pusti.

Imeti prakso v nekem podjetju je vsaj zame in po mojem mnenju koristno, saj se lahko veliko naučiš, preveriš in kombiniraš z znanjem ki si ga pridobil na fakulteti. Pod pogojem, da imaš dobrega mentorja, kar je ključnega pomena. Vso pridobljeno znanje in opravljeno delo pa ti bo koristilo vse življenje in na vseh področjih. Menim, da so tisti, ki so opravljali in opravljajo prakso v mentorskem podjetju, v prednosti pred tistimi, ki tega ne počno ali nimajo take možnosti. Kajti le-ti imajo več znanja o tem, kako se znajti v določenih situacijah, kako odreagirati in izvesti nalogo, uspešno seveda.

S tem člankom vas nočem prestrašiti, odvrniti od študija na EPF, samo opozarjam in spodbujam vas, da je v svetu podjetništva odvisno vse od vas in od vašega dela. Nihče drug se ne bo odločal namesto vas, kaj šele, da bi opravljal vaše delo. Na to enostavno pozabite. Tudi v podjetništvu veljajo

Darwinovi zakoni, da preživijo le močnejši, spretnejši in racionalnejši. Če ste nadebudni, žejni in imate želje, ter sanje po nečem novem, nevsakdanjem in hočete iz življenja narediti kar se da veliko, ter vam je blizu podjetništvo, zgrabite to možnost in brž pričnite s študijem in (mentorsko vodenim) delom. Veliko časa za razmislek ni. Kajti konkurenca na trgu ne počiva in hitro lahko vaše mesto zasede kdo drug.

"Naj bo vse uravnoteženo. Trdo delaj, vendar se nauči tudi igrati; delaj samo tisto, kar rad delaš, karkoli je že." Odpiranje no-tranjih vrat, Eileen Caddy

Robert Farazin
študent Podjetništva

Obvezna študijska praksa za študente Podjetništva malo drugače

Skrivoma in čisto potih, skozi slušalko skrivnosti prisluhnite zgodbi, ki nam jo je zaupal Robert Farazin...

Študentska praksa je eden izmed glavnih razlogov, da sem se v okviru študija na Ekonomsko-poslovni fakulteti odločil za študijsko smer Podjetništvo. Menim namreč, da je praksa najboljši učitelj, saj je potrebno svoje znanje udejanjiti takoj in sicer v realni – aktualni situaciji. Aktualizacija znanja je velika dodana vrednost za nas študente, saj na fakulteti v okviru predavanj in vaj pridobivamo predvsem teoretična znanja. Zato je študijska smer Podjetništvo, ki ima uvedeno obvezno prakso v podjetju čez dve študijski leti, pravi korak v smeri hitrejšega ter enostavnejšega prehoda v podjetniško pot ali v pričetek kariere.

Ker od nekdanj stremim k lastnemu podjetniškemu ustvarjanju, že od kar študiram na EPF sodelujem v različnih podjetjih v okviru študentskega dela in raziskovanja, fakulteto pa obiskujem zato, da si zagotovim – kot sam temu pravim – »varno karto« za zaposlitev, v primeru, če se mi kot podjetniku vse ne izide po načrtih. V času študija in še pred tem sem delal predvsem v manjših družinskih podjetjih, kjer sem spoznaval njihovo poslovanje. Zaradi tega sem se preteklo leto odločil, da želim pridobiti tudi nekaj delovnih izkušenj v večjem, mednarodnem podjetju, ki je zelo uspešno na področju trgovine in zabave ter z velikimi koraki vstopa na področje telekomunikacij, ki veljajo danes za eno najdonosnejših in najhitreje razvijajočih se panog. Govorim o podjetju Tušmobil, ki predstavlja mobilno enoto Tuštelekoma.

Študentje morajo v okviru študija opraviti tudi obvezno prakso v podjetju. Na univerzitetni študijski usmeritvi Podjetništvo študentje opravljajo prakso v podjetjih dve leti ob petkih. S tem pridobijo bolj kakovosten vpogled v praktično delo, hkrati pa opravljajo seminarske naloge na primeru svojega mentorskega podjetja. S tem še posebej povezujejo teoretično in praktično znanje.

Po poslani prošnji za opravljanje študentske prakse, ki sem jo poslal direktorju Tušmobila, tudi nekdanjemu študentu EPF, Marku Fujsu, sem bil povabljen na razgovor za prakso, kjer sem predstavil svoja pričakovanja v zvezi s prakso, kakšno delo bi me veselilo in kakšna je moja vizija pri delovanju oziroma razvoju Tušmobila. Že naslednji teden sem sedel za delovno mizo, s seznamom nalog, ki jih moram opraviti. Seveda so bili prvi tedni težki, predvsem zaradi novega okolja (prakso namreč opravljam v Ljubljani), novih ljudi in delovnih nalog v panogi, katere razvoj poteka tako hitro, da se mi je zdelo, da na jutranjem sestanku govorimo o enem tipu tehnologije, popoldne pa je bila aktualna že nova.

Vendar moram priznati, da so me panoga in podjetje Tušmobil ter delo v njem tako navdušili, da sem število ur, ki jih zahteva fakulteta za opravljanje prakse v dveh letih, opravil v štirih mesecih. Prav tako pa sem že prevzel in zagnal svoje prve malo večje projekte v tem podjetju. V tem času sem pridobil veliko novih izkušenj, znanj in spoznanj, ki mi dejansko koristijo pri lažjem in širšem spoznavanju delovanja podjetij in podjetništva nasploh.

V podjetju sem se naučil tudi to, da si je potrebno upati, zavreči strahove ter se po potrebi tudi izpostaviti pri določenih izzivih, saj lahko samo tako dokažeš, sebi in drugim, da znaš in da lahko opraviš zastavljeno nalogo. Menim, da so ravno te lastnosti tiste, ki skupaj z vizijo odločilno vplivajo na uspeh. Kolikor sam vidim, ima v krogu študentov te lastnosti razvite le malokdo. Pri tem moram poudariti, da je za uspešno uvajanje študentov v podjetje potreben tudi dober mentor. Imel sem srečo, da je moj mentor takšen, saj mi je hitro ponudil možnost odločanja in odgovornosti na določenih projektih v podjetju, hkrati pa mi je zmeraj na voljo za kakršen koli nasvet.

*Znašel sem se na "popolnoma drugem planetu"
v povsem svojem svetu,
s spremembo življenjskega sloga,
se je razprla tista zlata preproga.
A zaenkrat sem krenil mimo nje
in svoje izkušnje nabiram sede.
Drobna pisarna in zanimivi projekti,
to so bili moji aspekti.
Na podjetniških tleh ne moreš plesati,
če ne znaš svojemu znanju še nekaj dodati.
(Nina Žižek)*

Najbrž je na tak njegov značaj vplivalo tudi dejstvo, da je bil še nedavno tudi sam študent ekonomije in se je na vodilnem položaju znašel relativno mlad.

Kot študent Podjetništva lahko rečem, da je smer sicer podobna drugim smerem na fakulteti, ima pa eno prednost, to je obvezna praksa, ki nudi – če si za to vsaj malo sam prizadevaš – ogromno praktičnih izkušenj in znanj, ki nam koristijo tako na fakulteti kot v prihodnosti. Zato apeliram na vse študente, ki boste izbirali smeri: če vas zanima gospodarstvo, podjetje kot delujoča celica, v kateri želite delati, ali če vidite svojo prihodnost kot podjetnik, se odločite za smer podjetništvo, saj je študentska praksa na tej smeri predvsem velika prednost in manj obveznost.

Izjava mentorja Marka Fujsa, direktorja podjetja Tušmobil

Tušmobil smo predvsem mlada in dinamična ekipa, naša dinamičnost pa se udejanja v naših storitvah in nastopanju na trgu. Zato že v času študija medse sprejemamo predvsem motivirane posameznike, s čimer jim damo priložnost, da prispevajo k razvoju podjetja. Študenti predstavljajo nov veter, sveže ideje pa tudi znanje, kar je seveda zelo dobro tudi za naše delovne procese in okolje. Poleg pozitivnih stvari, ki jih je pri zaposlovanju študentov precej, opažamo tudi manj pozitivne, te pa se skrivajo predvsem v slabem razumevanju poslovnega okolja in iskanju ravnotežja med različnimi interesnimi skupinami, ki dnevno zasledujejo lastne cilje. Vendar to rešujemo tako, da se s študenti pogovarjamo in z njimi skupaj skušamo najti pot, na kateri oboji postajamo boljši. Je pa res, da je pri tem potrebno zelo veliko samoiniciativnosti predvsem s strani študentov.

Robert Farazin in Marko Fujs

Tinka Slaček
diplomantka Podjetništva

Nabiranje izkušenj v Španiji

V naslednjih vrsticah vam bomo "postregli" z vtisi naše nekdanje ambiciozne študentke Tinke Slaček. Kdo ve, morda se boste nekega dne tudi sami znašli med tistimi redkimi študenti, ki so svoje prve podjetniške izkušnje nabirali daleč stran od varnega zavetja, ki ga ponuja domače okolje.

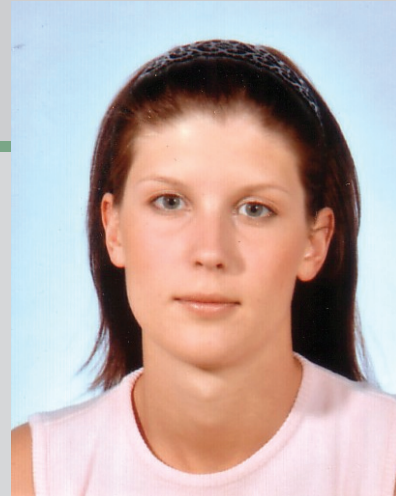
Mentorsko podjetje in projekt Leonardo da Vinci

V absolventskem letu mi je mentorsko podjetje Center Vita omogočilo opravljanje delovne prakse v Španiji. Ker so se v mentorskem podjetju ukvarjali z evropskimi projekti, so izkoristili priložnost in prijavili projekt mobilnosti, imenovan Leonardo da Vinci. V projekt sva bila vključena dva študenta iz Maribora, ki sva skupaj odpotovala v Barcelono. Projekt je namenjen študentom in mladim delavcem, ki imajo željo pridobivati delovne izkušnje v podjetjih na področju Evropske unije. Udeleženci na ta način s praktičnim usposabljanjem izboljšajo svojo poklicno znanje, spoznajo novo deželo, kulturo, običaje, izboljšajo znanje tujega jezika, sklenejo nova poznanstva...

Velika prednost projekta Leonardo da Vinci za udeležence je v tem, da ga financira Evropska unija, kar pomeni, da so vsi stroški, od prevoza, bivanja, hrane, kulturne priprave in jezikovnega tečaja, kriti. Prav tako se v projektu zahteva, da se vzpostavi partnerska zveza med dvema organizacijama, pošiljateljico in prejemnico. Pošiljateljica je bilo v mojem primeru mentorsko podjetje, ki je prevzelo celotno koordinacijo projekta. Prejemnico je predstavljala organizacija v Španiji, ki naju je sprejela in poiskala primerno podjetje za opravljanje delovne prakse.

S sostanovalci

Začetek mojega bivanja je bil poln presenečenj

Bil je vroč septembrski dan, ko sem pristala na barcelonskem letališču. Prvi vtisi so bili vse prej kot rožnati. Od letališča do stanovanja v centru Barcelone naju je spremljala predstavnica iz organizacije prejemnice, Francozinja Julie. Pravo potovanje se je takrat komaj začelo. Natovorjena z vso mogočo prtljago sva po dobrih dveh urah in po neskončnih prehojenih hodnikih pri prestopanju iz metroja na metro v podzemni železnici le s težavo prispela do stanovanja. Tam pa presenečenj ni bilo konec. Stanovanjski standard je v katalonski prestolnici mnogo nižji kot pri nas. Povsem normalno je, da imajo stanovanja okna samo na eni strani, kar pomeni, da je osvetljen z naravno svetlobo samo en prostor, pa še ta ponavadi slabo. Vse ostale sobe so brez oken, oz. če pa že imajo kakšno, je le-to velikokrat obrnjeno na hodnik ali meter do dva oddaljeno sosednjo stavbo, tako da svetlobe skoraj ni. Tudi stanovanje, v katerem sva bivala, ni bilo nobena izjema. Z razliko od ostalih stanovalcev je imela najina soba celo okno. Stanovanje sva si delila z Brazilcem, Italijanko, Čehinjo in Mehikancem. Prvi mesec sem bila vse prej kot zadovoljna, vendar mi ni preostalo drugega, kot da se privadim na nov način življenja. In sem se...

O podjetju

Delala sem v podjetju, ki se ukvarja z lokalnim razvojem in aktivno sodeluje v večjih evropskih projektih. Na začetku sem prebirala literaturo in se seznanjala z njihovim področjem dela. Brala sem izključno špansko dokumentacijo in spletne strani, kar je pripomoglo k temu, da mi je jezik postajal vedno bolj domač. Kasneje sem sodelovala pri izvajanju evropskih projektov Inerreg in Leonardo da Vinci, prevajala njihovo internetno stran, ter pomagala sodelavcem pri vsakodnevnem delu.

O pisanju diplome

Bivanje v Španiji sem izkoristila tudi za pisanje diplome. Z mentorjem, prof. dr. Miroslavom Rebernikom, sem se pred odhodom v Španijo dogovorila za temo diplomske naloge. Ker sem se že v mentorskem podjetju srečala z razvojem podeželja, sem imela željo podrobneje raziskati podjetništvo na podeželju v Španiji. Zanimalo me je, kateri podporni mehanizmi vplivajo na razvoj podjetništva na podeželju v obeh državah in predvsem ugotoviti glavne prednosti evropskega programa LEADER v Španiji. Program LEADER je bil ustanovljen leta 1991 z namenom izboljšanja razvojnih možnosti podeželja. V teh letih se je izkazal za zelo uspešno orodje, saj je s svojim delovanjem omogočil povezanost med dejavnostmi za razvoj podeželskega gospodarstva. Pomemben cilj, ki ga zasleduje iniciativa LEADER je tudi ustanavljanje podjetij na podeželskih območjih. Ker

se je program od vsega začetka izvajal tudi v Španiji, me je zanimalo, kako je vplival na pospeševanje podjetništva in tudi, kakšne spremembe se obetajo Sloveniji ob sprejetju programa LEADER v politiko razvoja podeželja v novem programskem obdobju.

Zato sem pridobivala podatke iz različnih virov, predvsem internetnih, v pomoč so mi bili tudi sodelavci v Barceloni, ki so mi v primeru nejasnosti priskočili na pomoč. Zanimiva izkušnja je bila tudi srečanje s podjetnikom na španskem podeželju, ki je sredstva za izgradnjo hotela dobil prav iz programa LEADER. Podjetnik Enrique Yassasi živi v majhni vasici na jugu Španije, v Andaluziji, in se že vrsto let ukvarja s hotelirstvom.

Na praksi v katalonskem podjetju

Z raziskovanjem podjetništva na podeželju sem ugotovila, da tako v Španiji kot tudi v Sloveniji delujejo podporni mehanizmi, vendar je kljub vsemu stanje podeželskega podjetništva v obeh državah mnogo nižje kot v urbanih predelih. Glavni razlog za nizko stopnjo gre iskati predvsem v miselnosti podeželskega prebivalstva in še vedno relativno velikem vplivu mest. Dejstvo pa je, da se stvari obračajo na bolje, saj je vedno večji poudarek na razvoju podeželja. Velike zasluge za to ima predvsem Evropska unija in njeni programi.

Tudi slovensko podeželje se je kljub temu, da se program LEADER do sedaj še ni izvajal, relativno uspešno razvijalo s pomočjo nekaterih državnih programov. Ugotovila sem, da ima slovensko podeželje s sprejetjem iniciative LEADER dobre možnosti za uspešen razvoj podjetništva na podeželju. Glavno izboljšavo vidim predvsem v delovanju podpornih organizacij.

In zaključek

Po sprva neobetavnem začetku sem se vrnila domov polna novih spoznanj in izkušenj. Živeti v tuji državi in jo videti brez »popačenih« očal – v blišču in bedi, delati z zanimivimi ljudmi iz kulturno drugačnega okolja, spleitati poznanstva s študenti iz različnih koncev sveta, ... ali ni to veliko? Vesela sem, da sem imela to možnost!

V topli Andaluziji

*Na svoji koži še vedno čutim
zadnje sledove pekočega sonca,
v cvetu mladosti in na začetku poti,
sem se tudi sama znašla v popolni temi.
Danes pa resnici hrabro pogledam v oči,
ne bojim se prihodnosti,
ne bojim se ovir,
saj v meni utripa prav poseben nemir.
Zato vam svoje modrosti posredujem naprej,
daleč stran od španskih mej...
(Nina Žižek)*

Simona Capl
študentka Podjetništva

Strokovna ekskurzija v Rogaško Slatino

Da besede niso le besede, spoznamo šele takrat, ko pišemo o določenih trenutkih. Če jim dodamo nežnost, igrivost in vsebino potem lahko nekemu približamo svoje spomine... Simona je ena tistih, ki tole "pravilo" vrhunsko obvlada in prepričana sem, da vam bo prebiranje naslednjih vrstic v veliko veselje...

Pisala se je sreda, 14.11.2007. Bilo je zjutraj ob 07.30. Za spoznanje megleno jutro, s precej nizkimi temperaturami, kot se za prvo polovico meseca novembra tudi spodobi.

Na zbirališču pred »lokomotivo« na železniški postaji v Mariboru je stalo kup razigranih študentov, ki so podoživljali utrinke z večernega spoznavnega večera podjetnikov Ekonomsko-poslovne fakultete Maribor v restavraciji Rotovž. Po obrazih sodeč je bila za njimi naporna noč in kar stožilo se mi je pri srcu, da tam nisem bila tudi jaz.

Pričakali smo avtobus. Iskanje dobrih sedežev ni ravno izstopalo, vsak pa je zase iskal seveda najboljšega sopotnika. Že smo pripravljali sedeže v položno lego, da bi do Rogaške Slatine še malo zadremali, ko nas z obilico pozitivne energije pozdravi naša predstojnica smeri – vedno urejena in nasmejana dr. Karin Širec. Dan bo dolg, zanimiv, če pa bo vesel, je predvsem odvisen od nas. Torej, dragi kolegi – spali pa ne bomo. A morda ve kdo kakšen dober »vic«? In smeh je napolnil avtobus.

09.00. Prva postaja – Rogaška Slatina. Prizorišče pred proizvodnimi obrati proizvodnje stekla Rogaška. Na prvi pogled nič kaj posebej velik objekt, pa vendar zelo velik v prepoznavnosti izdelkov, ki tam nastajajo. Kdo ne pozna lepo oblikovanih kozarcev za penino, čudovito izbranih vzorcev na maminem jedilnem priboru in morda še kakšnega unikatnega izdelka, s katerim se ponaša Rogaška. Sprehod skozi proizvodne hale je nekaj nepozabnega. Tam na enem koncu visoka temperatura v peči segreva steklo ravno na pravo temperaturo, pri kateri potem mojstri, z veliko mišično maso na rokah (dekleta – ogled se splača), oblikujejo izdelke. Prijazna gospa se je zelo dobro potrudila za nas in nam res izčrpno razložila ves proizvodni proces. V njihovi razstavnici smo si lahko napasli oči z njihovimi najbolj prepoznavnimi »umetninami«, in roka ti je kar ušla, da si kakšen izdelek prijel v roke. Da ne omenim želje, ki je vrela v nas, da bi kaj odnesli tudi domov. Cene teh izdelkov? Te pa so zasoljene in morda previsoke za študentski standard.

Steklarna Rogaška: temperatura iz peči se je dotaknila tudi nas. Mi v bundah, mojstrom pa so bili še kratki rokavi odveč.

10.30. – prizorišče pred Kozmetiko Afrodita. Za vse tiste, ki morda ne veste, se ta kozmetični kompleks nahaja ravno tako v prestižnem zdraviliškem kraju z neizčrpnimi vreli zdravilne vode v Rogaški Slatini. Gospa Danica Zorin Mijošek je leta 1970 prav tukaj odprla svoj prvi kozmetični salon z izjemno izvenpenzijsko zdraviliško-turistično ponudbo in tako naredila prvi korak na svoji zelo uspešni podjetniški poti. Gospe Danice tisti dan nismo ujeli, nam pa je zelo prijazno osebje Kozmetike Afrodita pripravilo zanimivo predstavitev podjetja, njihove razvojne načrte in strategijo podjetja. Povem vam, tam resnično vedo, kaj ženka potrebuje. Poseben pečat je pustila tamkajšnja kozmetičarka, ki je eni izmed naših kolegic pripravila celotno nego obraza. Da so se resnično potrudili, priča tudi njihova radodarnost, saj je prav vsak od nas s sabo odnesel precej zajeten zalogaj kozmetičnih vzorcev, ki pa so na avtobusu dobili drug pomen in je njihova vsebina končala vse drugod, le na naših obrazih ne.

Prizorišče v Kozmetiki Afrodita. Naša kolegica je bila deležna posebne nege. Da je uživala, vas ni potrebno kaj dosti prepričevati.

12.30. – Terme Rogaška. Dogajanje: vhod pred hotelom. Kadilci so že zakadili ozračje, vsi potrebni stranišča in kave so našli svoje olajšanje v »Grand hotelu Donat«. Tukaj smo bili deležni užitkov razvajanja oči nad krasnim kompleksom term Rogaška Slatina. Ogledali smo si atraktivni bazenski kompleks, se sprehodili do termalnega izvira in pokukali v sobe, ki jih pogosto zasedejo sodobni svetovljani. Postelj in drugega pohištva seveda nismo smeli preizkusiti.

Nestrpno smo opazovali, kako bodo poskrbeli za našo kolegico Mašo, ki je brez posebnega prigovarjanja privolila v nego obraza.

13.30. Težko pričakano kosilo. Nismo izgubljali besed, pri polnih krožnikih smo se veselo lotili dela. O izbiri sladice pa morda kdaj drugič. Potrebo po hrani smo torej potešili. Zdaj pa bi prijal še kakšen kozarček...«Ko študent na rajžo gre... dobro pije dobro je». Torej gremo iskat dobro kapljico. Vozniku avtobusa smo priporočali naj zavije v smeri Ptujja, od tam naprej pa po poti do Jeruzalema. Jeruzalem je najvišja točka in središče našega vinorodnega okoliša. Njihova vina so vrhunska in komaj smo čakali, da se lahko o tem tudi sami prepričamo.

16.00. - izstop iz avtobusa pred zidanico Malek v Jeruzalemskih Goricah. Zidanica Malek je več kot tristo let stara zgradba, ki so jo nekdaj lastniki uporabljali za prebivališče in gospodarsko poslopje za predelavo grozdja in negovanje vina. Danes je preurejena v turistični objekt, ki odpira vrata naročenim skupinam in individualnim obiskovalcem. Gospodar Robi Puklavec nas je povabil v klet, kjer nam je predstavil svojo vinsko zbirko in nam za pokušino odprl kar osem steklenic odličnih vinskih buteljčk. Seveda se je potrudil in nam razložil, katero vino je primerno za katero priložnost,

katera vina serviramo poleg najrazličnejših jedi in kako ter kje je priporočljivo shranjevati steklenice vin. Beseda je tekla tudi o količini izvoza vin, izgrajevanju blagovne znamke in življenju nekoga, ki mu je posel pridelava in prodaja vina. Klet je kmalu napolnila dobra volja. Podrobnosti pa bomo obdržali zase.

Zbrani pri spoznavanju kulture pitja vina

19.00. – zadnja postaja Casino Maribor. Dan se je prevešal v noč in takrat dobi študent še posebno moč. Vsi polni pričakovanja, da bomo iz casinoja odšli polni cekinov, smo vstopili v zgradbo, ki že od zunaj zglada veličastno in mogočno. Sprejelo nas je prijazno in usposobljeno osebje in nam z veseljem razložilo pravila igre. Pripravili so nam tudi šolo pokra, ki je nekatere zelo očarala. Vsak je za pokušino prejel žetone v vrednosti 4€, eni pa so bili za svojo srečo pripravljeni plačati tudi več. Čas je tekel. Prepričala sem se, da v igralnici človek kaj hitro izgubi občutek za čas. »Cin-cin«, se oproščam, ampak zvoni mi telefon. Ne, pa ni telefon. Oglašila se je budilka za »fax«. Obvestilo za profesorje: »Danes me najbrž ne bo«. Se slišimo drugič.

*V življenju si zapomnimo le tiste trenutke,
ki v nas prebudijo prav posebne občutke.
Spominov ne pletemo med študijskimi klopmi,
ko se vsakemu izmed nas le nekam mudi.
Pletemo jih na tiste prav posebne dni,
ko se srce razbremeni,
in cvet mladosti zacveti...
(Nina Žižek)*

Sara Tomaž
študentka Podjetništva

Strokovna ekskurzija na 2. slovenski forum inovacij

Študentje študijske smeri Podjetništva BU in BV smo se 17. januarja odpravili na 2. Slovenski forum inovacij v Ljubljano. Čeprav je bilo jutro mrzlo in zaspano, smo bili navdušeni in v pričakovanju, kar se je čutilo tudi v našem razpoloženju na avtobusu.

V Cankarjevem domu se je forum pričel ob desetih. V uvod so nas popeljali štirje podjetniki, med katerimi je imel nagovor tudi naš predavatelj mag. Matej Rus. Med govorniki sta bila ministrica Mojca Kucler Dolinar in minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak.

Slavnostni govor ministric Mojce Kucler Dolinar

V okviru Forum je vzporedno potekalo več delavnic. Na odprtem odru pa so se vrstile okrogle mize na različne teme. Prvo, » Podjetnik ali investitor – kdo je v tem trenutku na potezi« je moderiral Blaž Kos (Poslovni angeli Slovenije).

Okrogla miza "Podjetniki ali investitorji – kdo je v tem trenutku na potezi?"

Financiranje projektov je možno s strani poslovnih angelov, investitorjev, kreditodajalcev... Tveganje je seveda večje, saj zasebni investitorji vlagajo v ideje. Zanimiv je bil trenutek, ko je vodja okrogle mize izzval občinstvo s vprašanjem koliko izmed njih želi nekoč imeti svoje podjetje. Odzvalo se je le 10% udeležencev.

Žal v Sloveniji še vedno prevladuje miselnost, da je idealna služba državna služba. Vrednostni sistem je takšen, da

oklevamo med tistim, kar želimo in tem, kar smo dejansko pripravljene storiti. Ključen je torej korak, s katerim prestopimo mejo.

Ljudje sicer imajo ideje, ne pa tudi znanja za njihovo komercializacijo. Pri tem nedvomno odigrajo najpomembnejšo vlogo dobro pripravljene poslovni načrti. Idejo je treba znati potencialnim investitorjem predstaviti. V predstavitvi in veri v idejo je namreč 80% uspešnosti invencije/inovacije.

Udeleženci so menili, da je inovativnost ključnega pomena povsod. Kadar je ideja dobra, se običajno najdejo tudi sredstva. Okroglo mizo je moderator zaključil s skeptičnim pogledom v prihodnost, za katero so bili udeleženci skupnega mnenja, da ne gre pričakovati podjetniškega buma.

Drugo okroglo mizo je moderiral predavatelj naše fakultete, mag. Tadej Krošlin. Udeleženci so bili predstavniki podjetij, izobraževalnih institucij in države.

Najprej nas je mag. Krošlin seznanil z nekaj zgovornimi podatki. Slovenci se nahajamo na repu lestvice inovativnosti. Tako kot zaostaja Slovenija za Evropsko Unijo, tako zaostaja slednja za svojimi tekmičami (ZDA, Japonsko, Kitajsko).

Dr. Mulej je poudaril, da je kar 80 % slovenske proizvodnje neinovativne. Dejstvo namreč je, da inženirji v svojih študijskih programih slišijo premalo o interdisciplinarnosti. Inovativnost je namreč očem skriti fenomen in ima omejen rok trajanja. O tem, kaj je inovacija, odloča kupec. Ključna značilnost inovativnosti je biti drugačen, dati ideje, jih realizirati. Ideje, ki so stare, moramo čim prej izločiti in dati prednost novim. Vsak izdelek je namreč izpostavljen posnemanju.

Udeleženci so svoje misli strnili v mnenje, da je Slovenija pravzaprav majhna, zato moramo težiti k temu, da bomo v tem, kar počnemo, najboljši (krepiti moramo znanje). Biti moramo drznejši, saj je to edini način za ohranitev konkurenčnosti podjetij.

V popoldanskem času smo se odpravili proti domu. Bili smo navdušeni nad forumom in dejstvom, da nam je bila dana možnost obiska takšne prireditve. Prijetno je teorijo nadgraditi s praktičnimi primeri. Res pa je, da vsaka stvar zahteva trud, energijo in zrelost. To še zlasti velja za podjetništvo in inovativnost. Če želiš uspeti, moraš v to vložiti veliko sebe. Sama sem mnenja, da: »Kjer je volja, tam je pot!!!«

Maja Skrbiš
diplomatka Podjetništva

Strokovna ekskurzija na drugo celino, v ZDA

24 oseb, 3 tedne in 12 hotelov, 4.000 milj po Kaliforniji, Arizoni, Nevadi in Utahu... v mestih, na morju, reki, puščavi, gorah... pod in nad morsko gladino... od -3°C do +38°C... v podjetjih, na univerzah, NBA tekmi in naravnih znamenitostih... Naporno, a čudovito.

Študentje Podjetništva smo pričeli dogovarjati o tem, kam bi se odpravili na strokovno ekskurzijo. Po temeljitem razmisleku smo se odločili za Kalifornijo in tako so se novembra začele resnejše priprave na naše potovanje. Takšna strokovna ekskurzija je velik projekt, saj je potrebno sestaviti celoten program in organizirati potovanje. Sliši se enostavno, vendar pa je za organizacijo potrebnega veliko vložnega dela in časa. Na koncu nam je uspelo in tako se nas je 19 študentov podjetništva, 4 absolventi in en asistent na EPF odpravilo na 21 dni dolgo strokovno ekskurzijo po Kaliforniji, Nevadi, Utahu in Arizoni.

Strokovno ekskurzijo smo pričeli v San Franciscu, ki smo si ga podrobno ogledali. San Francisco je za mnoge eno najlepših mest na svetu. Naseljeni griči, obsijani s soncem in obdani z vodami Tihega oceana, mu dajejo očarljiv videz, obenem pa je to mesto tudi poslovno središče severne Kalifornije z izjemno živahnim kulturnim utripom in nočnim življenjem. V tem mestu smo obiskali Boruta Praha, Slovenca po rodu, ki že 40 let živi v tujini. Pod njegovim vodstvom smo si ogledali delo vinogradnika Warrena Winarskega in njegovo podjetje The Stag's Leap Wine Cellars. Tamkajšnji zaposleni so nam podrobno predstavili delovanje podjetja, ki je bilo ustanovljeno leta 1972. Warren se je z vinogradništvom поблиžje spoznaval med študijem v Italiji, njegova inspiracija pa so francoska vina. O velikosti podjetja pričajo labirinti vinskih kleti, v katerih se zlahka izgubiš.

Las Vegas by night

Podjetniki na ogledu NBA tekme v Oaklandu pri Warriorsih

Potovanje smo nadaljevali do San Joseja, kjer smo si ogledali The Technology Museum of Innovation – tehnološki muzej inovacij in univerzo Stanford. Univerza obstaja od leta 1891, študentje pa lahko študirajo naravoslovne vede, inženiring, naravoznanstvo, ekonomijo, pravo, medicino ter vzgojo in izobraževanje. V istem dnevu smo si v Oaklandu ogledali še NBA košarkarsko tekmo. Tovrstne tekme so prava predstava in njihova organizacija je zelo zahtevna, vendar pa za gledalce uprizorijo pravo predstavo. Naslednji dan smo se odpravili do univerze Berkley, ki je s svojimi štirinajstimi šolami druga najboljša univerza na svetu, kjer so nam predstavili svoj MBA podiplomski študijski program. Isti dan smo si ogledali še otok Alcatraz s svetovno znanimi zapori, ki so jih zgradili leta 1859.

Obisk razvojnega oddelka podjetja Wet Design Inc.

V naslednjih dneh smo obiskali Death Valley, čudovito pokrajino rdečih skal, gora s snegom in puščavskih sipin, nato pa prispeli v drugo oazo sredi puščave, Las Vegas. Osrednja zanimivost Las Vegasa so seveda hoteli s kičasto opremo in pomanjšanimi znamenitostmi z vsega sveta. Na reki Kolorado smo si ogledali Hoover Dam – najvišji umetni jez. Zatem smo obiskali podjetje Ethel M Chocolates, kjer delajo znane bonbone M&M.

Svoje potovanje smo nadaljevali v Utah čez puščavo do Bryce Canyon. Ko smo se naužili lepot tega kanjona, smo se odpeljali v Arizono do 450 kilometrov oddaljenega Grand Canyon. Pot smo nadaljevali v Kalifornijo, najprej v Palm Springs in naprej v San Diego. Ogledali smo si naravne znamenitosti in obiskali znano ameriško vojaško bazo MiraMar, kjer snemajo tudi nadaljevanko Jag.

Interesenti za vpis na Berkeley

Naše zadnje mesto, ki smo ga obiskali, je bil Los Angeles. Popoldan smo preživeli v največjem snemalnem studiu na svetu, Universal Studios Hollywood, kjer smo obiskali 45 minut dolgo turo po snemalnih studijih. Naslednji dan smo si ogledali podjetje Wet Design, ki izdeluje vodne fontane, vodomete... Naredili so tudi tistega pred hotelom Bellagio v Las Vegasu. Sprehodili smo se po Venice Beach, plaži, na kateri je bil posnet že marsikateri film ali nadaljevanka. Zadnji dan ekskurzije so nekateri izkoristili za uživanje v adrenalinskem parku SixFlags. Ostali pa smo se odpravili v Los Angeles. Vozili smo se po Beverly Hillisu, Melrose Aveniji, Bel Airu in Hollywoodu. Sprehajali smo se po pločniku slavnih (Walk of Fame) in iskali zvezde naših idolov in se odpravili do še ene slavne plaže – Malibu Beach. S tem smo sklenili naše potovanje in se utrujeni, a polni nepozabnih vtisov, vrnili domov.

Welcome to the Rock - Alcatraz

Death Valley

Antonjana Šuc
študentka Podjetništva

Udarne metode učenja na EPF

Na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru nikdar ne zmanjka spoznanj za tiste študente, ki želijo svojo žejo po znanju pogasiti z nekoliko drugačnim pristopom. Za potešitev najrazličnejših želja poiščemo strokovnjake tudi zunaj slovenskih meja... S francoskim šarmom nas je navduševal gostujoči profesor dr. Pierre Mor...

Študentje, tako smeri Podjetništva kot tudi na drugih smereh, se vse bolj zavedamo, da je konkurenca na trgu delovne sile zelo dinamična in intenzivna. To dejstvo je eden prednostnih dejavnikov, zakaj se je Ekonomsko-poslovna fakulteta Univerze v Mariboru odločila, da omogoči študentom drugačen vpogled v alternativne načine pridobivanja znanja in posledično izkušenj. Tako smo na naši fakulteti v času od 13. do 15. marca 2006 gostili priznanega profesorja marketinga iz Francije - prof. dr. Pierra Mora z Bordeaux Business School. Glavni namen seminarja je bila izvedba marketinške poslovne stimulacije z naslovom French Paradox, sam seminar pa je bil prilagojen smerem Podjetništvo, Mednarodna menjava ter Marketing. Da si boste lahko lažje predstavljali, kako je bilo predavanje zasnovano in katere teme so bile podrobneje izpostavljene, bom poskusila predstaviti način dela, ki ga gost izvaja na matični fakulteti.

Zasebna poslovna šola Bordeaux Business School velja za eno najbolj uveljavljenih in priznanih poslovnih šol v Franciji. Ustanovljena je bila leta 1874 pod vodstvom Bordeaux Chamber of Commerce and Industry. Svoje študente specializira predvsem na področju managementa ter poslovnih ved, hkrati pa jim omogoča razvoj inovativnega mišljenja s sodobnimi oblikami izvajanja študijskega procesa. S tem svojim študentom omogoči visoko stopnjo kakovosti delovanja na različnih področjih vodenja poslovnih procesov in reševanje praktičnih problemov.

Leta 2000 je šola pridobila akreditacijo EQUIS pri European Foundation for Management Development (EFMD), kar jo umešča v mednarodno skupino kakovostnih poslovnih šol. Te šole izvajajo svoje procese skladno z visokimi mednarodnimi standardi, ki jih določa evropsko združenje poslovnih šol na področju managementa.

Prva stvar, zaradi katere smo se udeleženci resnično zavedeli strogega režima in standardov, ki veljajo na fakulteti, je dejstvo, da ima vsak študent možnost opravljanja posameznega izpita samo dvakrat. Torej, če študentu tudi

drugič ne uspe opraviti preizkusa znanja, se mora ponovno vpisati v letnik, ponovno plačati šolnino (kar ni malo) in ponovno opravljati vse izpite. Hmm, me zanima, kako bi mi funkcionirali pod takimi pravili. Navsezadnje pa le nismo milijonarji.

Šola je znana tudi po tem, da vlaga ogromno naporov v razvoj sodobnih metod izvajanja študija, ki v kar največji meri približa študentu razumevanje stvarnih problemov v poslovnem svetu, hkrati pa mu omogoča, da razvija strokovne kompetence za uspešno delovanje v vlogi bodočega poslovnega strokovnjaka. To dosežejo tako, da je vsak študent sredi študija primoran prekiniti šolanje za leto dni in si poiskati primerno kakovostno prakso v gospodarstvu. Po opravljeni praksi pa mora svoja spoznanja iz praktičnega uvajanja prenesti v študij. Ravno to pa te študente razlikuje od drugih, saj jim omogoča hitrejše in bolj kakovostno razumevanje in dojetje dejanskih problemov, ki se lahko pojavijo v poslovnem svetu.

Kot sem že omenila, je bil glavni namen gosta, s pomočjo interaktivne računalniške stimulacije imenovane French paradox, pridobiti strokovno znanje v simuliranju tržnega okolja in kot primer, ki smo ga raziskovali, trženja vina na trgu. Morali smo torej tržiti vino, kjer smo pri svojih poslovnih odločitvah povezovali strokovno znanje s področja trženja, poslovnih strategij, računovodstva, poslovnih financ, načrtovanja proizvodnje in vodenja primerne politike na področju zaposlovanja in motiviranja sodelavcev.

Če bi povzeli, bi lahko torej rekli, da gre za celosten pristop pri poslovnih odločitvah, pri čemer smo morali biti sposobni formulirati tržno strategijo podjetja ob upoštevanju zunanjih sprememb in negotovih tržnih razmer, hkrati pa po svoji presoji upoštevati načela vodenja zdrave finančne politike ter aktivno skrbeti tudi za interese zaposlenih in lastnikov kapitala.

Priznati moram, da smo bili udeleženci pozitivno presenečeni, predvsem pa zelo motivirani opraviti zastavljeno delo in se tako preizkusiti v vlogi managerja. Razdelili smo se v osem skupin, vsaka skupina pa je predstavljala svoje virtualno podjetje, ki je delovalo na dveh trgih s štirimi konkurenčnimi ponudniki. Cilj vsakega podjetja je bilo pridobivanje tržnega deleža, prepoznavnosti itd.

Končni rezultat dvo in pol dnevnega dela je bilo uspešno upravljanje in prilagajanje podjetja na trgu, ter nove izkušnje študentov, ki bodo vsakemu pripomogle v praksi, kar je seveda bistvo take metode učenja.

Seminar je v celoti dosegel svoj namen in je ogromno pripomogel k internacionalizaciji študija in dejavnosti na fakulteti. Udeleženci smo odnesli veliko več, kot smo na začetku pričakovali, saj smo na podlagi seminarja začeli opazovati pomembnost povezovanja znanja v celovit pristop pri razumevanju in reševanju poslovnih procesov.

*Moje stanovanje
je veliko razdejanje
prelistala sem na milijone knjig,
prebiralala članke različnih sem oblik.
A nisem našla zlatega pravila,
o tem kako se inovira.
Včasih moraš življenje pogledati z druge strani
in dovoliti, da ti ga nekdo razsvetli.
(Nina Žižek)*

Sponzorji:

GRADBENA MEHANIZACIJA
PODRZAVNIK VINČENC S.P.

AVTOPREVOZNIŠTVO
MARHL ANTON s.p.

PIIL instalacije &
inženiring

MALEČNIK 140B, 2229 MALEČNIK
Tel.: 02 4732018 e-mail: pavel.lesnik@siol.net
PAVEL Lesnik, inž.sr.s.p., GSM: 041 666-315

Študentje študijske smeri Podjetništvo se zahvaljujemo sponzorjem, ki so nam omogočili izvedbo nepozabne študijske ekskurzije po Kaliforniji.

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij

Univerza v Mariboru
ekonomsko-poslovna
fakulteta

odkrivamo in razvijamo potencialne
zaustvarjalnost in podjetnost

odkrivamo in razvijamo potencialne

zaustvarjalnost in podjetnost

odkrivamo in razvijamo potencialne
zaustvarjalnost in podjetnost

